

Kuifje

EDDY MERCKX
schenkt een van zijn fietsen
aan de winnaar van de prijsvraag
RONDE van FRANKRIJK

✚
EEN VRAAGGESPREK MET
EDDY MERCKX!

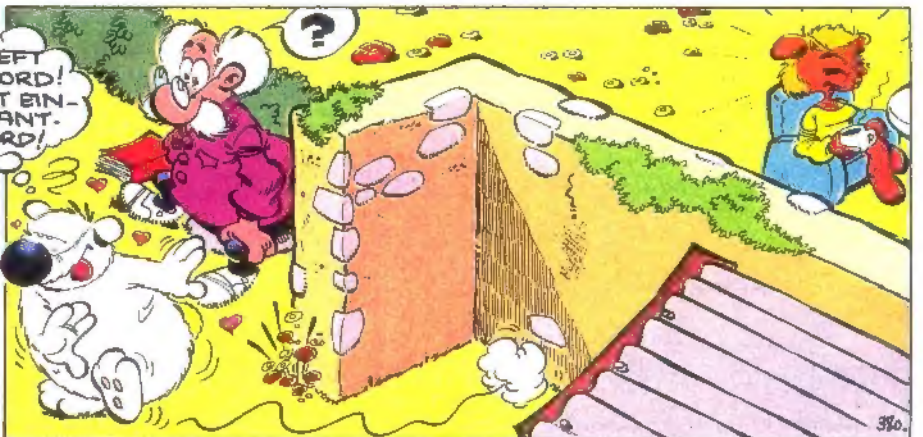
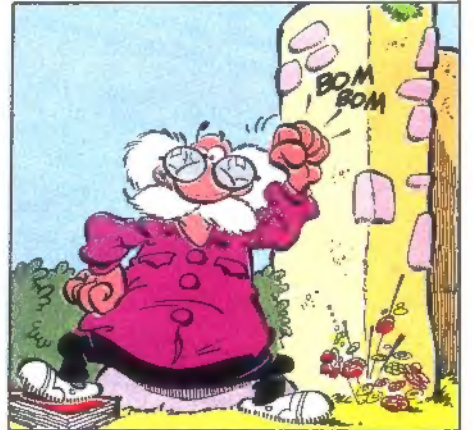
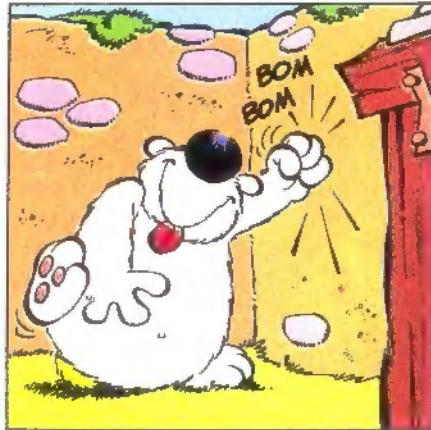
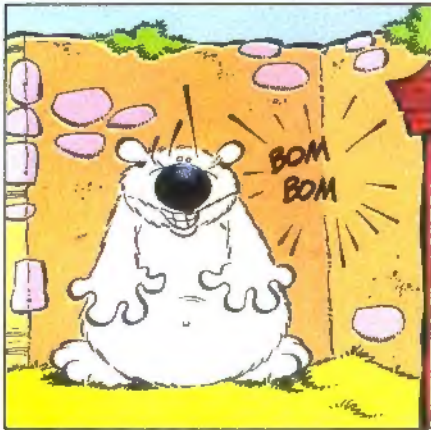
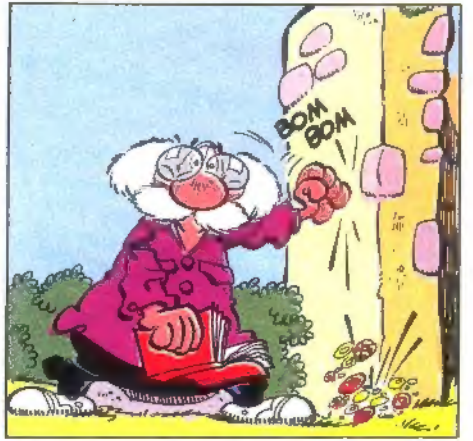
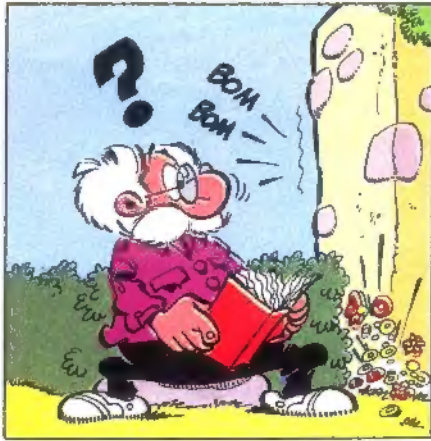
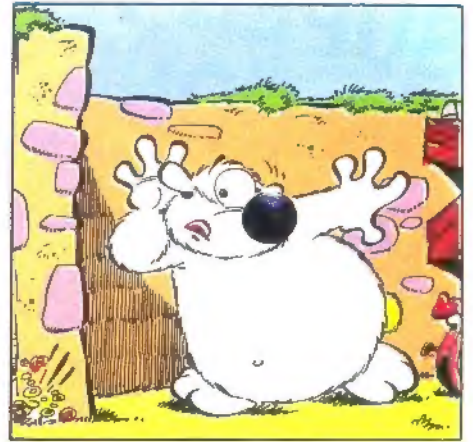

DOMMEL

DUPA

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen
DAAR KOMT DE PEDALOSAURUS
NU VERKRIJGBAAR!

CHLOROPHYL

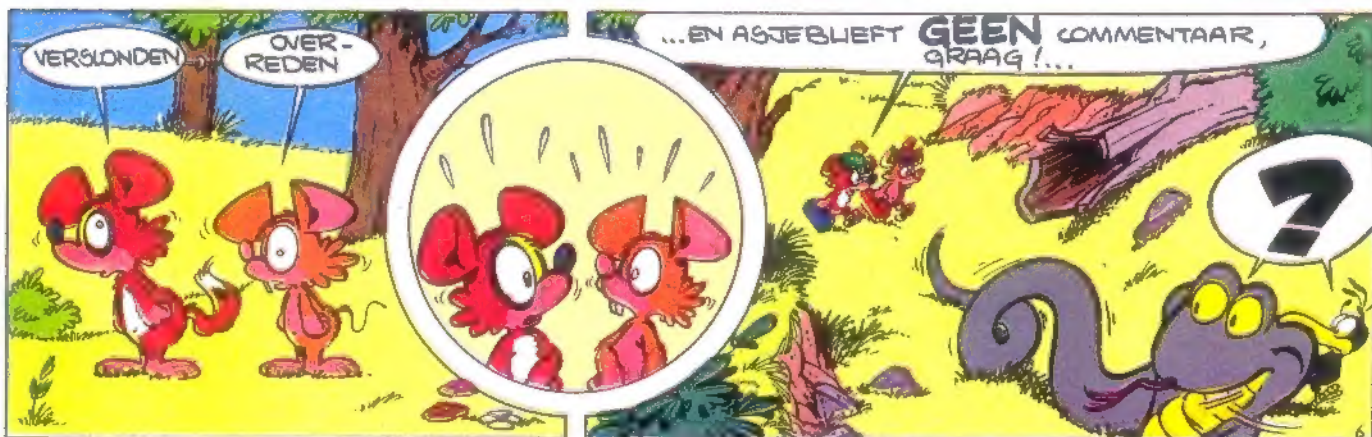
DUPA
DEGROOT

«Laat mij naar de stad gaan! Jullie zien dan wel zo direct dat ik heus niet zo achterlijk ben», zegt Babbelkous tot z'n vrienden. Maar ja, Babbelkous doet vaak wat overdreven!...

PLATTELANDERS IN DE STAD!

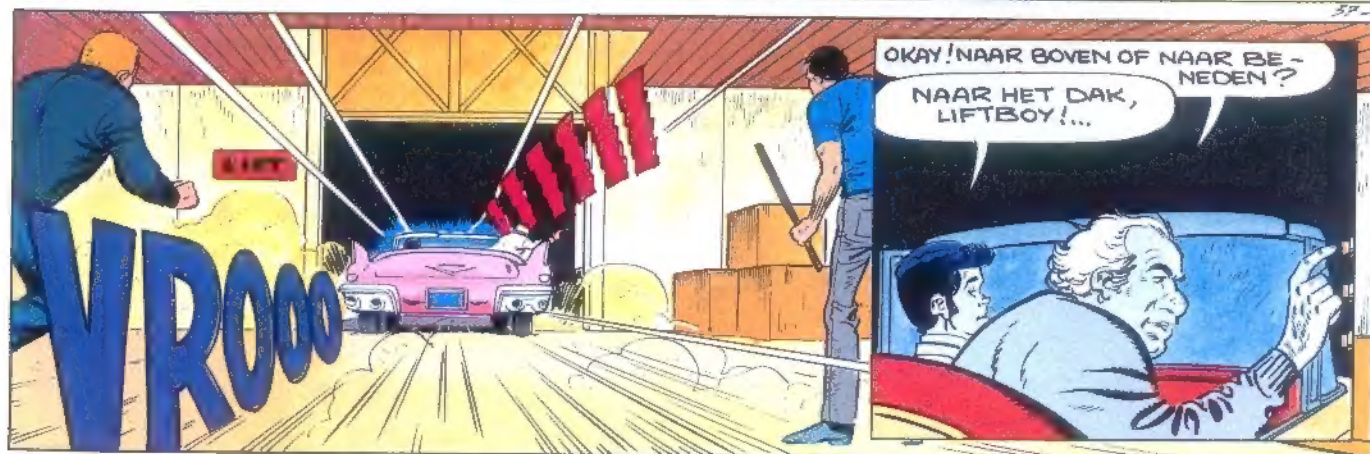
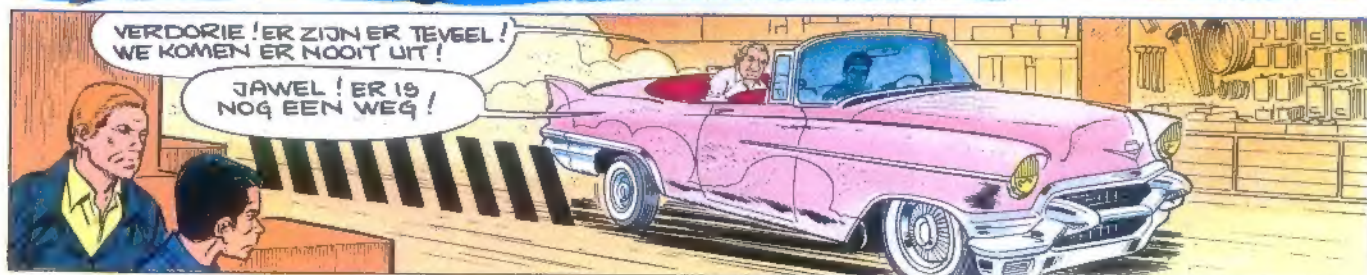
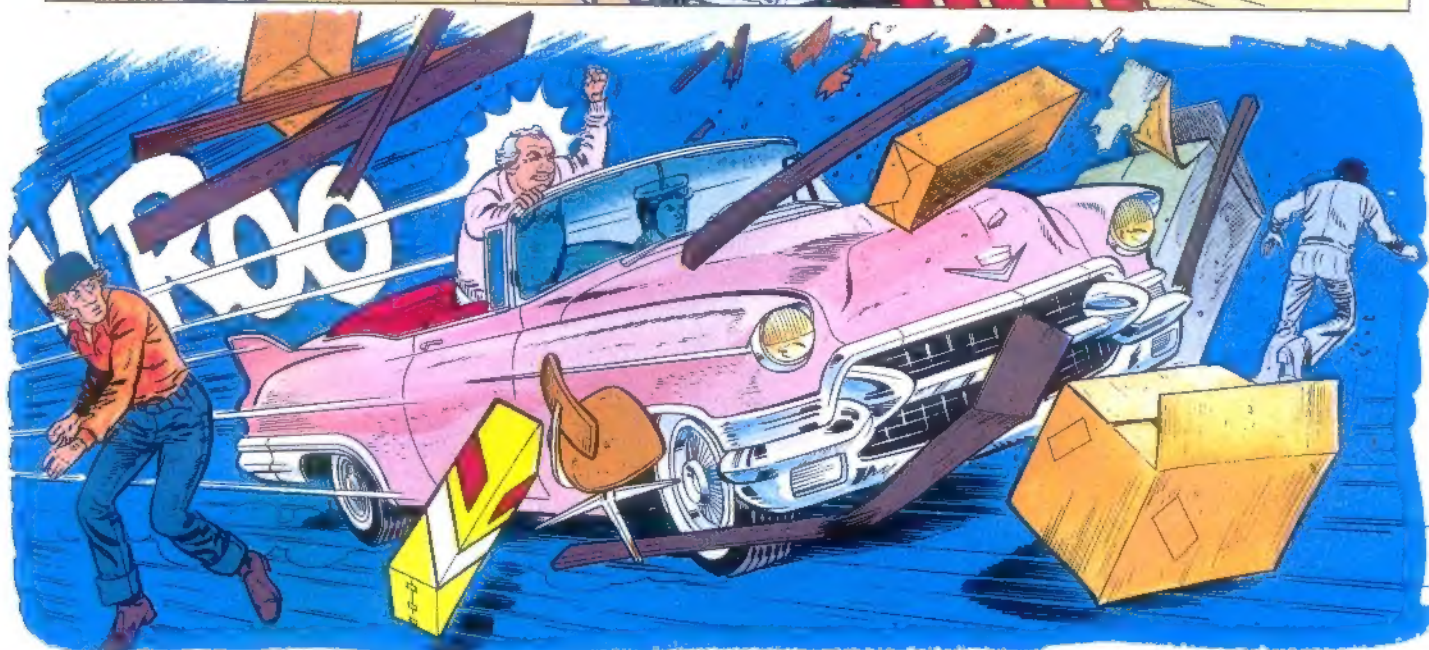
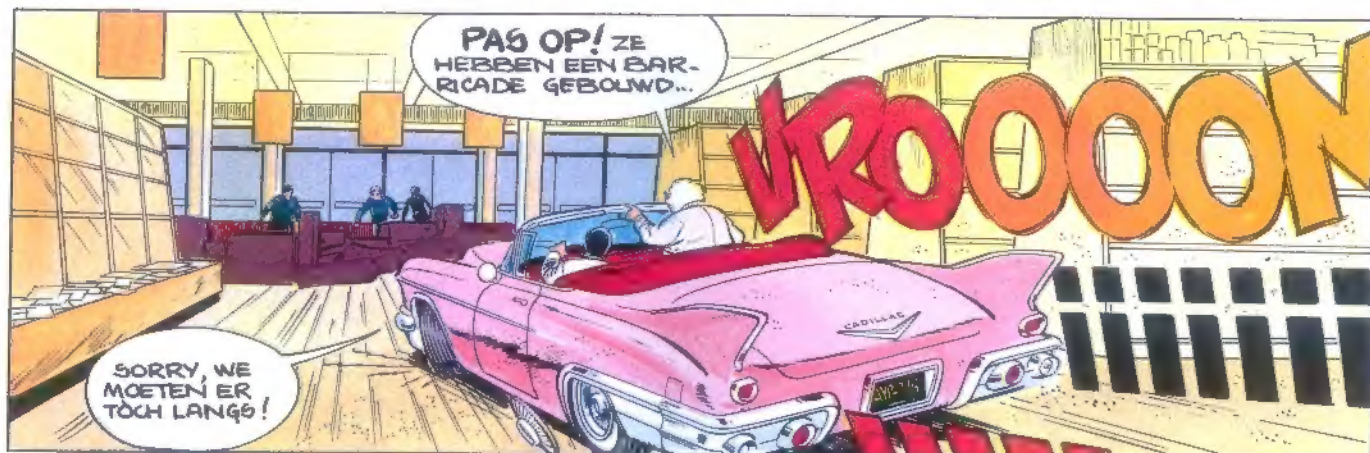

AL RUSSEL & BROCK DE BROKKENMAKERS

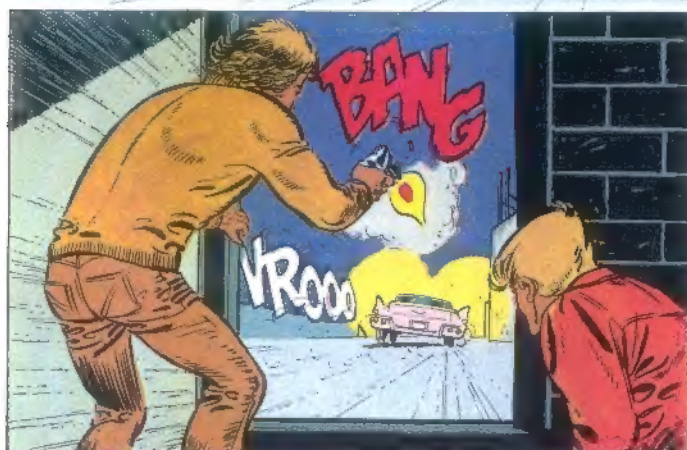
CHR. DENAYER
A.P. DUCHATEAU

Brock kon in de wagen springen waarmee Al Russel het «gangsternest» binnen is gereden. Het is duidelijk dat de gangsters van plan zijn onze vrienden niet levend buiten te laten...

OPERATIE MAMMOET

wordt vervolgd

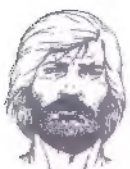
SIMON VAN DE RIVIER

De «zwarte dame» verschijnt opnieuw maar heeft wat spraakmoelijkheden. Onze vrienden weten nu wat hun te doen staat...

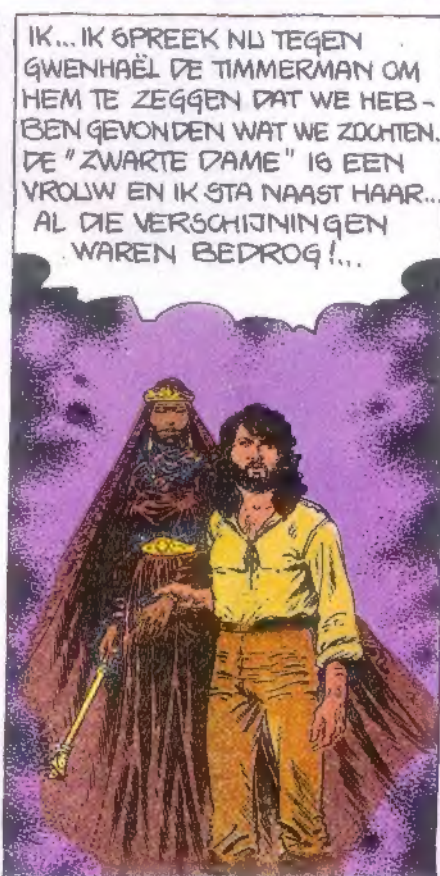

AUCLAIR

DE PELGRIMS

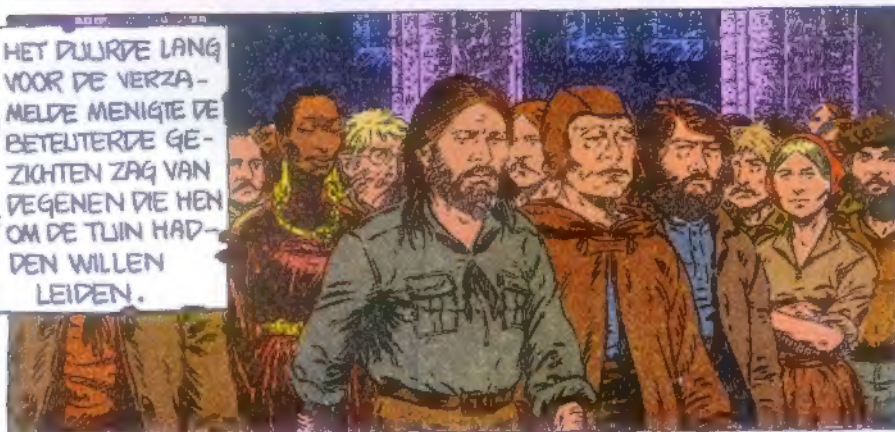
Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!

DE SLAVEN

NU VERKRIJGBAAR!

DE MENIGTE WAS NIET VIJANDIG, ER WERDEN GEEN VERWENGIN-GEN GEROEPEN OF VIJANDIGE GEBAREN GEMAAKT. ER HEERSTE SLECHTS NIEUWS-GERIJSCH, VOORAL VOOR HAAR DIE DE "ZWARTE DAME" GEWEEST WAS...

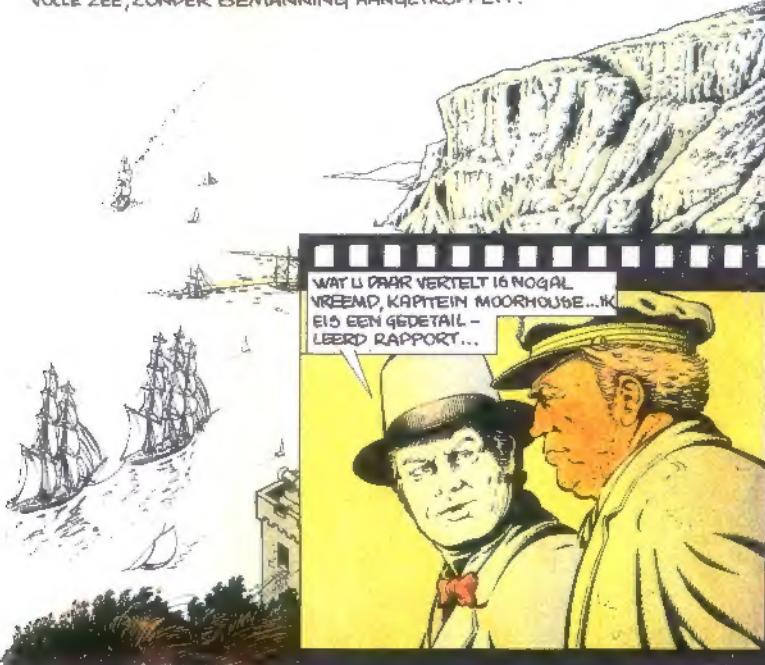

wordt vervolgd

OP 16 DECEMBER 1872 BRACHT HET ENGELSE ZEILSCHIP "DEI GRATIA" EEN AMERIKAANSE BRIK, DE "MARY CELESTE" DE HAVEN VAN GIBRALTAR BINNEN. DE BRIK WAS IN VOLLE ZEE, ZONDER BEMANNING AANGETROFFEN!

DIT WAS HET VERHAAL VAN MOORHOUSE... OP 4 DECEMBER OM 10 UUR 'S OCHTENDS, MIDDEN OP DE ATLANTISCHE OCEAAN, TUSSEN AZOREN EN GIBRALTAR, AAN BOORD VAN DE "DEI GRATIA"...

WAT U DAAR VERTELT IS NOG AL VREEMD, KAPITEIN MOORHOUSE... KIJK EENS EEN GEDETAILLEERD RAPPORT...

COMMANDANT... DIE BRIK ONDER ZEIL... DAAR...

TJA!... NIEMAND AAN HET ROER... NIEMAND OP DE BRUG... VREEMD!

INDERDAAD, ER WAS GEEN ENKEL TEKEN VAN LEVEN TE BESPEUREN AAN BOORD...

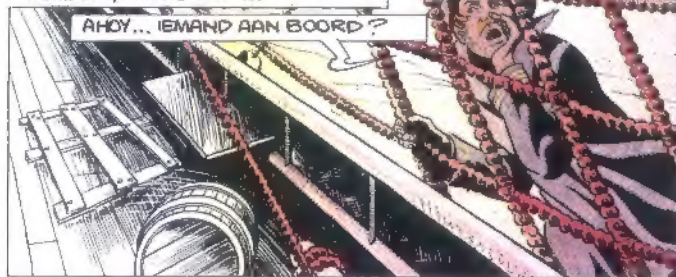

LUITENANT DEVEAU, MAAK KLAAR OM LANGSZIJ TE KOMEN...

TOT UW ORDERS, COMMANDANT.

DE ZEE WAS WOELIG, EN PAS DE VOLGENDE DAG 'S MIDDAGS OM 3 UUR...

AHOY... IEMAND AAN BOORD?

KOM EENS KIJKEN, LUITENANT! VLUG... HIER, IN DEZE HUT!

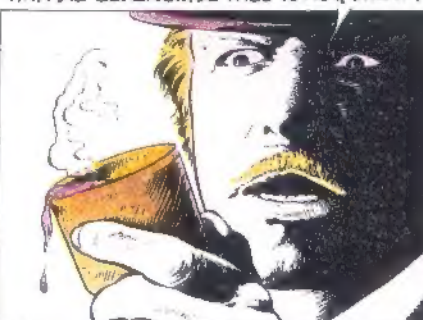
MIJN GOD, WAT GEBEURT ER?

EEN LUNCH VOOR DRIE PERSONEN!

ZOUDEN ZE ONS VERWACHT HEBBEN?

JE ZOU HET BIJNA ZEGGEN... VOEL EENS AAN DIE BEKERS... DE THEE IS NOG LAUW!

EN OP HET FORMUIS... ER STAAT EEN KIP TE STOVEN!

ONGELOOFLIJK! HET LIJKT WEL EEN SPOOKSCHIP!

MASTEN EN RA'S ZIJN IN GOEDE STAAT ... IK HEB GEEN ENKELE VERKLARING VOOR DE VERDwijNING VAN DE BEMANNING! EN NIEMAND HEEFT DE REDDINGSSLOEPEN GEBRUIKT!

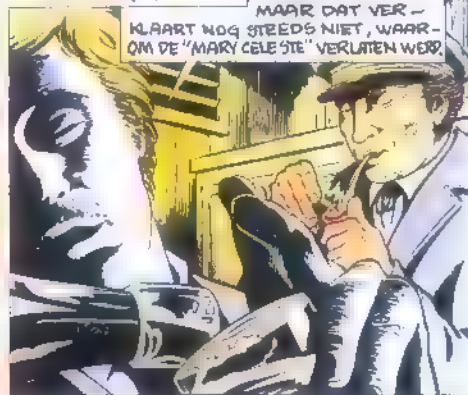
EEN PAAR UUR LATER, TERUG OP DE "DEI GRATIA"...

DIT IS HET JOURNAAL ... HET IS BIJGEHOUDEN TOT 24 NOVEMBER...

HAAR POSITIE WAS TOEN 100 MIJL TEN ZUIDEN VAN DE AZOREN...

DUS HET SCHIP IS TIEN DAGEN DOORGEVAREN ZONDER BEMANNING...

MAAR DAT VERKLAART NOG STEEDS NIET, WAAROM DE "MARY CELESTE" VERLUTEN WERD.

LUTENANT ZET EEN MOODBEMANNING AAN BOORD; WE BRENGEN DE BRIK NAAR GEBRUIK...

IN DE BRITSE HAVEN WORDT DE "MARY CELESTE" AAN DE KETTING GELEGD OM HAAR TE KUNNEN ONDERZOEKEN...

HET ONDERZOEK IS IN HANDEN VAN SCHIEPVAARTINSPECTEUR AUSTIN...

MENEER DE PROCUREUR, OP DE ROMP HEB IK ONVERKLAARBARE BESCHADIGINGEN GEVONDEN...

DUS VOLGENS U ZIJN ER ONGEREGELDHEDEN AAN BOORD VAN DE BRIK GEWEEST?

IK DENK ZELFS DAT ER EEN COLLECTIEVE MOORDPARTIJ IS GEWEEST.

KAPITEIN BRIGGS, ZIJN VROUW, EN DE HELE BEMANNING, DAT IS NOGAL WAT!

EEN GEVAARLIJKE VERONDERSTELLING, ALDRIJ! OMDAT DE "MARY CELESTE" EEN AMERIKAANS SCHIP IS, MOETEN WE ZO SNEL MOGELIJK DE CONSUL VAN DE V. STATEN WAARSCHUWEN.

EEN PAAR WEKEN LATER...

MIJN NAAM IS WINCHESTER, DE EIGENAAR VAN DE BRIK... IK KOM NIET UIT NEW YORK NIET MET Mr PASCOE VAN WIE DE LADING IS. DAT IS KAPITEIN HUTCHINS, DIE NO HET BEVEL OVER HET SCHIP ZAL VOEREN.

LOTEN EN DE ERK KOOS ZEE MET BESTEMMING
ENLA, DE BEMANNING VAN DE "DEI GRATIA"
HAD EEN GROTE BELONING ONTVANGEN VANWE-
GE HUN HULP AAN EEN SCHIP IN NOOD.

HET GEHEIM VAN DE "MARY CELESTE" SPRAK
TOT IEDERS VERBEELDING EN AL GALW
DEDEN ALLERLEI VERKLARINGEN DE
RONDE...

ER WERD VERTELD DAT DE KOK GEK GEWOR-
DEN WAS EN DE HELE BEMANNING VERGIFTIGD HAD...

...DAT EEN UITBARSTING VAN CHOLERA DE BEM-
NING UITGEROELD HAD...

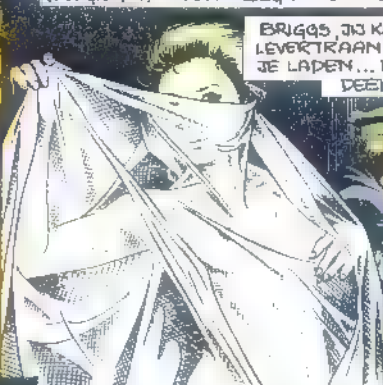
...DAT DE NAMEN VAN DE LEDEN VAN DE
BEMANNING "ASTRAAL GEZIEN WEL MOESTEN
LEIDEN TOT DE ONDERGANG...ENZ...ENZ...

IN SEPTEMBER 1872 ZATEN KAPTEIN BRIGGS ("MARY CELESTE") EN KAPTEIN MOORHOLDE
(DEI GRATIA) IN EEN KROEG IN NEW YORK...

TENSLOTTE VOND DE ENGELSE MARITIEM
HISTORICUS LAURENT J. KEATING DE KOK
VAN DE "MARY CELESTE" JOHN PEMBERTON
VERTELDE HEM ALLES!

BRIGGS, JIJ KAN NIET DE HELE LADING
LEVERTRAAN IN DIE OUWE SCHUIT VAN
JE LADEN... IK NEEM ER OOK EEN
DEEL VAN...

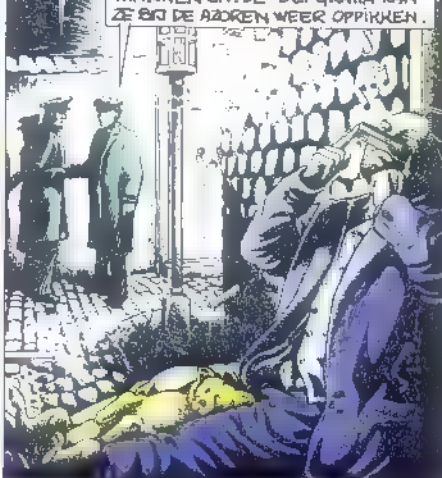
AKKOORD... DAN KAN IK OOK MIJN
VROUW EN HAAR PIANO AAN BOORD
NEMEN! IK VOEL ME NIET GOED DE LAATSTE
TOEG... ZIJ KAN GEDURENDE DE OVERTOCHT
VOOR ME ZORGEN!

DE RONSELAARS HEBBEN ME GEEN COM-
PLETE BEMANNING KUNNEN BEZORGEN...

OK!... IK LEEN JE DRIE VAN MIJN
MANNEN UIT. DE DEI GRATIA KAN
ZE BIJ DE AARDEN WEER OPPIJKEN.

DE VOLGENDE DAG...

NEGEN MANNEN, EEN VROUW, EEN
PIANO, EEN KAT EN KIPPEN... ALLEMAAL
WAARDELOOS!

DE TWEEDE BRUURMAN VAN DE "MARY CELESTE" EEN ZEKERE HULLOCK HAD HET NIET ERG OP DE AANWEZIGHEID VAN EEN VROUW AAN BOORD...

VAN DIE PIANO EN DIE PSALMEN VAN HAAR GAAN M'N OREN TUITEN!

NA EEN PAAR DAGEN VAREN WERD DE ZEE ERG RUW...

AL GAUW ONTSTONDEN ER VECHT-PARTIJEN TUSSEN DE BEMANNING...

GEEF MIJ DIE FLEG RUIM TERUG...
KOM HEM MAAR HALEN
ALS JE DURFT!

DE SJOORINGE DIE DE PIANO VAN MEYRHOUD BRIGGS OP ZIJN PLAATS HIELDEN, SCHOTEN LOS... EN...

KLAK

BOEM

KAPITEIN BRIGGS WERD GEK VAN VERDRIET OM DE DOOP VAN ZIJN VROUW...

INTUSSEN BEDRONKEN DE MANNEN ZICH IN HET VOORONDER...

DRINK MAAR JONGENS... WE ZIJN BINDELIIK BEVRIJD VAN DE VROUW, DIE ONGELUK BRACHT!

OP JE GEZONDHEID, HULLOCK, JIJ BENT DE BAAS HIER!

LATEN... MIJ... WE DEZE OUVESCHUIT IN BRAND STEKEN...

NEE! IK WEET WAT BETERS! WE VERDOORDELEN DE PIANO VAN DAT MENS TER DOOP!

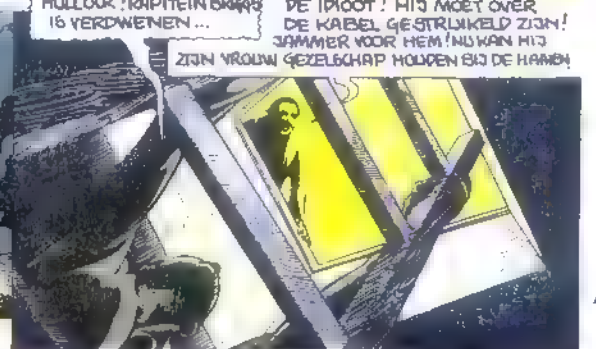
DAT IS JE STRAF, MOORDENAAR!

ONG! HA! DAT IS LACHEN!

MAAR PLOTSELING LOOPT DE "MARY CELESTE" OP EEN WRAK...

TORNT MEN ZICH ONTFAAN HEEFT VAN DE RESTEN VAN DIT SCHIP.

HULLOCK! KAPITEIN BRIGGS IS VERDWEENEN...

DE IDIOOT! HIJ MOET OVER DE KABEL GESTRIJKELD ZIJN! JAMMER VOOR HEM! NIJWAN HIJ ZIJN VROUW GEZELSCHAP HOUDEN BIJ DE HAND!

SLA OM

DE STEMMING AAN BOORD WORDT STEEDS SLECHTER...

HEB MIJ KAPITEIN BRIGGS VERMOORD, CARL? JE BENT GEK, HULLOCK!

NA AL DIE DODEN ZIJN WE NATUURLIJK VERDACHT... BESCHULDIGD VAN MURDER! WE HEBBEN ER ALLEMAAL BELANG BIJ DAT WE ZWIJGEN! WE GAAN AAN LAND OP HET EILAND SANTA MARIA.

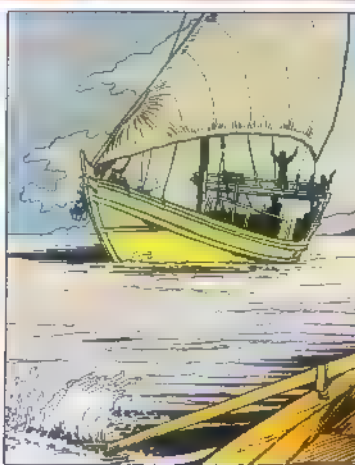
MAAR CARL VENHOLT WIL ZICH WREKEN OP DE BESCHULDIGING DIE TEGEN HEM UITGESPROKEN IS...

DAT ZET IK JE BETAALD, HULLOCK...

MAAR DE TWEEDE ■ SNELLER...

EN NIEMAND SIEKT EEN VINGER NAAR HEM UIT!...

OP 'SANTA MARIA' AANGEKOMEN, GINGEN HULLOCK EN EEN DEEL VAN DE BEMANNING AAN BOORD VAN PORTUGEESE BARKEN, DIE HEN KWAMEN OPHALEN...

OP DE 'MARY CELESTE' BLEVEN ALLEEN DE DRIE MATROZEN DIE GELEEND WAREN VAN DE 'DEI GEMITA' EN DE KOK PEMBERTON ACHTER...

KAPITEIN MOORHOUSE NEEMT ONs WEER AAN BOORD OP HET EILAND SAO MIGUEL... WE VAREN DIE KANT OP...

EN JIJ PEMBERTON, ALS JE LEVEN JE LIEF IS, DAN HOU JE JE MOND OVER ALLES WAT JE GEZIEN HEBT!

MOORHOUSE HAD DE 'MARY CELESTE' NIET GEZIEN IN PONTA-DELGADA EN HAD WEER ZEE GEKOZEN... EN OP 4 DECEMBER VOND DE ONTMOETING PLAATS...

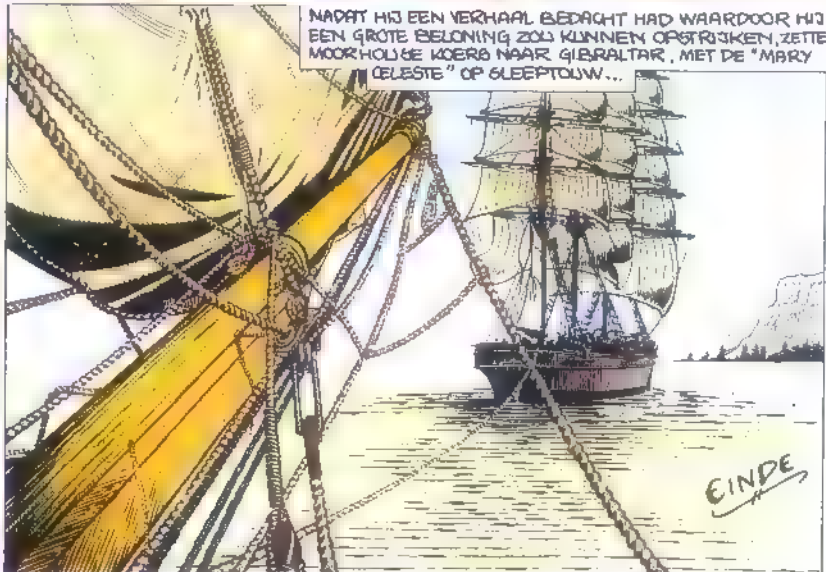

DE DRIE MATROZEN EN DE KOK GINGEN AAN BOORD VAN HET ENGELOSE ZEILSCHIP...

DUS BRIGGS IS DOOD... DAN IS ZIJN SCHIP VAN ONs! LAAT IEDEREEN ZIJN MOND HOUDEN OVER DEZE GESCHIEDENIS!

NADAT HIJ EEN VERHAAL BEDACHT HAD WAARDOOR HIJ EEN GROTE BELONING ZOU KUNNEN OPSTRIJKEN, ZETTE MOORHOUSE KOERS NAAR GIBRALTAR, MET DE 'MARY CELESTE' OP SLEEPTUJW...

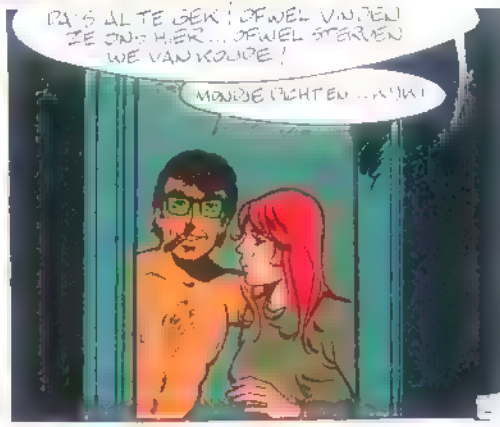
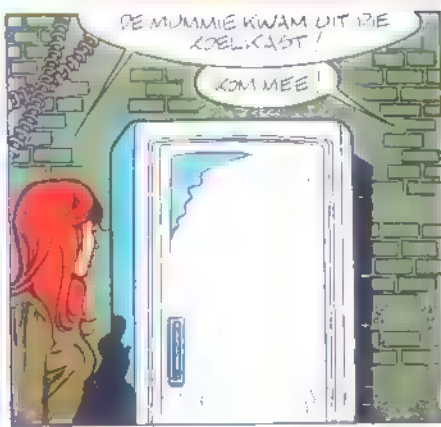
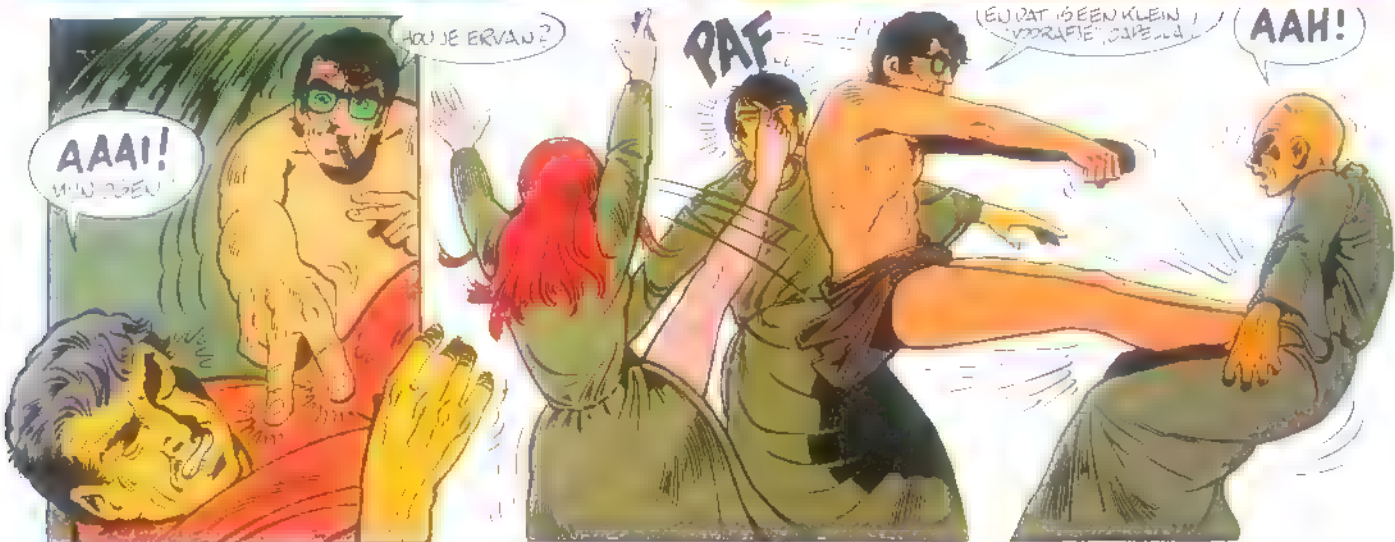
EINDE

De 2^e dood van de farao

En vergeet niet mijn nieuwste album te kopen:

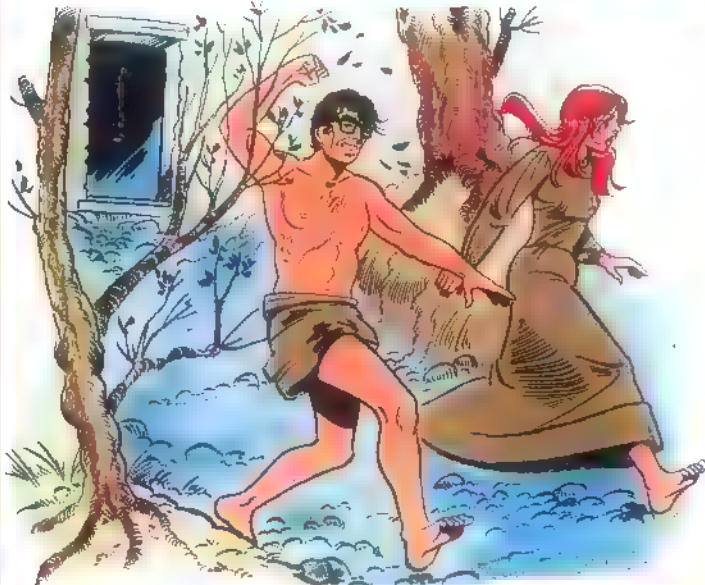
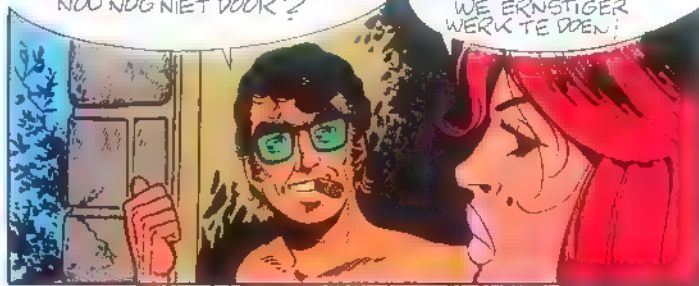
S.O.S. TANYNKA

Nu verkrijgbaar.

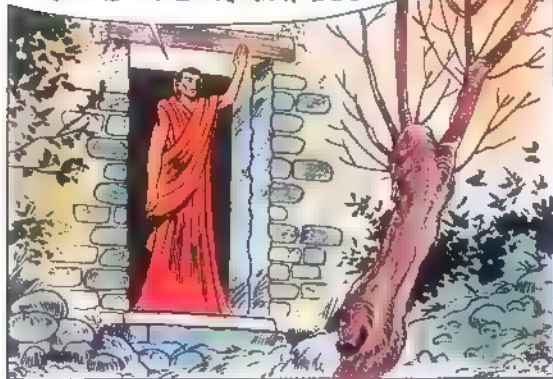

EEN NEPKOELKAST! ALLES
IS HIER NEP! HEB JE DAT
NOU NOG NIET DOOR?

LEG HET ME LATER
MAAR EENS UIT, NU HEBBEN
WE ERNSTIGER
WERK TE DOEN!

MAGELLAN, KOM TERUG! MIJN AANBOD IS OPRECHT
EN U VERDIENT HET "INGEWIJD" TE WORDEN!
IK NEEM U MEE NAAR DE DIEPTEN...
WAAR U ONTSNAPT AAN DE
KOMENDE RAMP...

NIET OMKIJKEN,
CAPELLA!

EN ALS HET NOU
EENS...

DE HELIKOPTERS VAN DE I.T.O.
HEBBEN ONS SPOOR GEVONDEN.
WE KUNNEN DE TEGENAANVAL
WZETTEN!

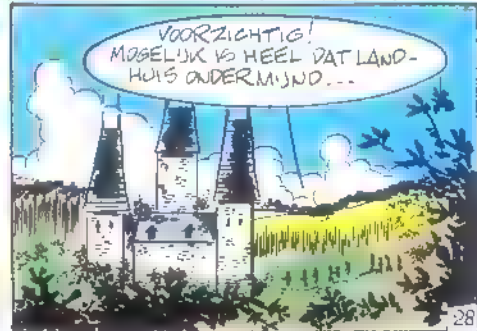

HET HELE LANDGOED IS AFGEGREN-
DELD. WAT GEBEURDE ER PRECIES?
JULIE ZIJN DUS ONTSNAPT...

JA, WIJ WEL MAAR EEN PILOOT IS NOG IN
HUN HANDEN! WE MOETEN HEM BEVRJDEN!

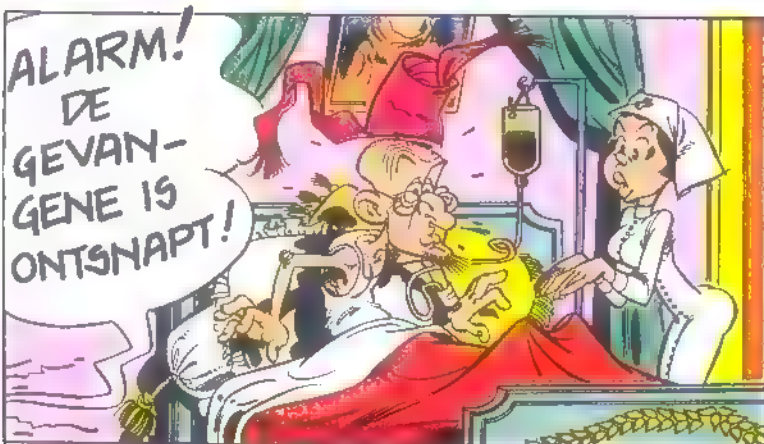
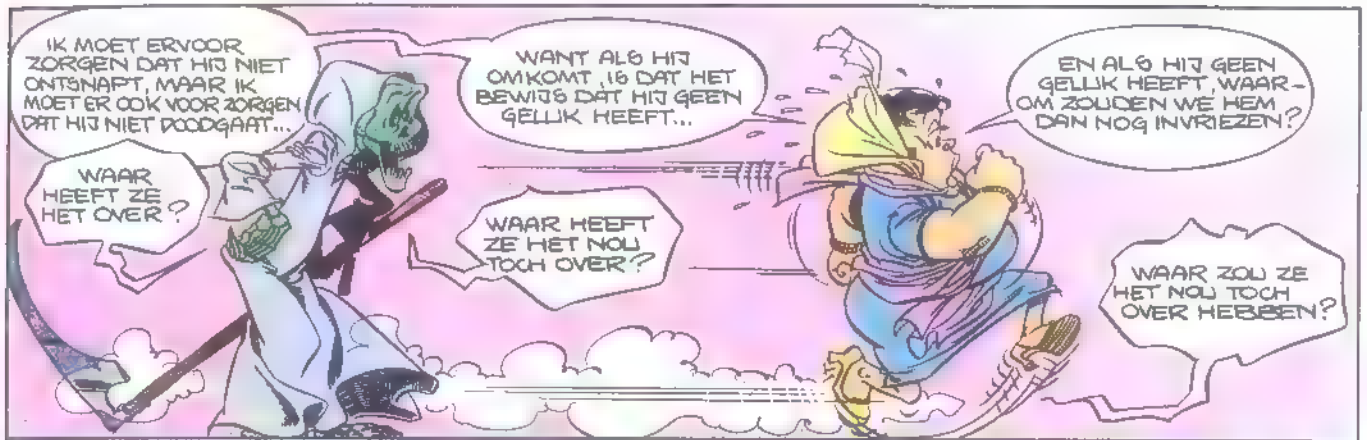
EN ENKELE OGENBLIKKEN LATER...

VOORZICHTIG!
MOGELIJK IS HEEL DAT LAND-
HUIS ONDERMIND...

wordt vervolgd

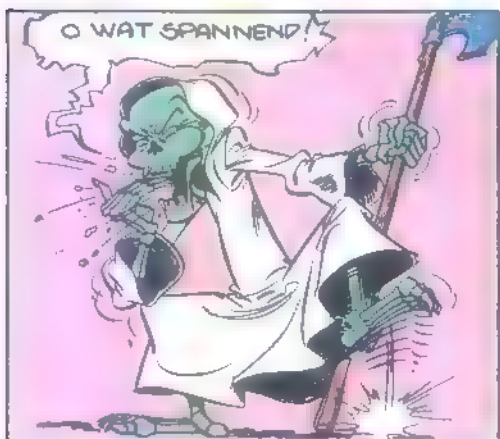
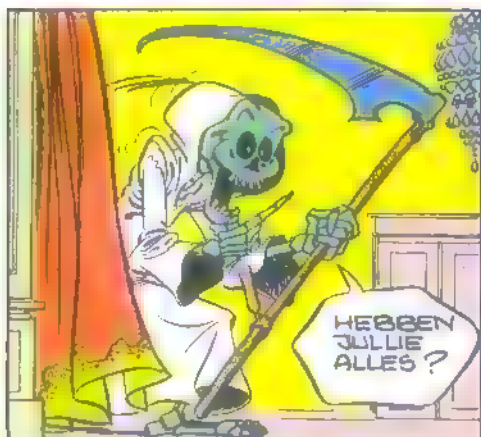

Mathias, reporter en goede vriend van Maarten, doet zijn best om deze laatste uit de handen van de maharadja te halen. Maar, je weet het, de maharadja wil Maarten laten invriezen voor ten minste 1000 jaar!

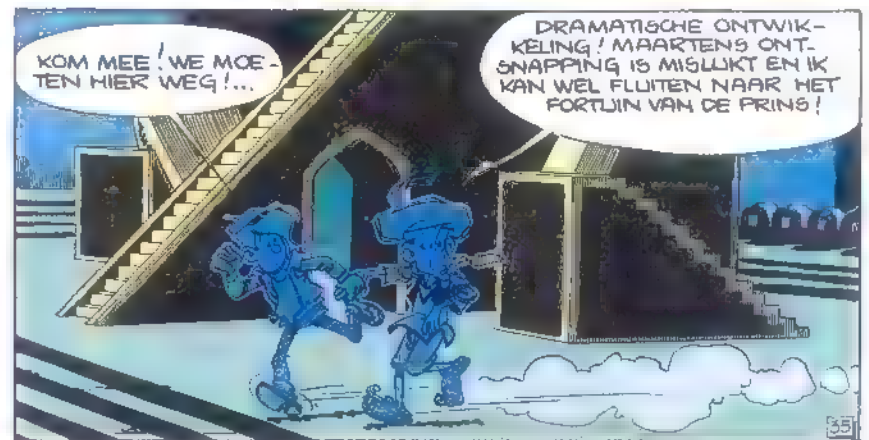
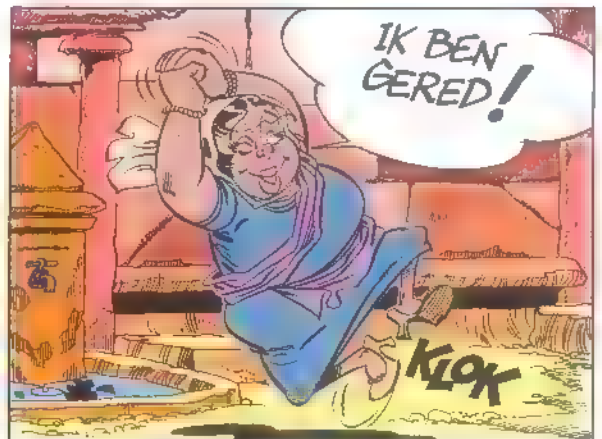
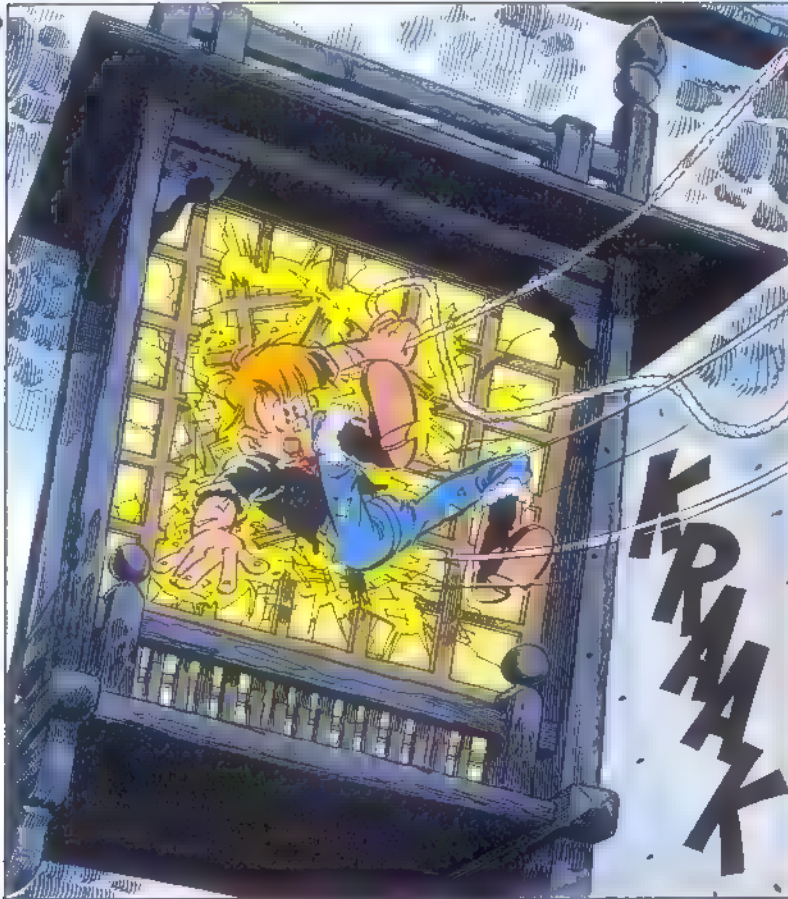
IJS VOOR DE MAHARADJA!

* * * * *
* Vergeet vooral niet *
* mijn nieuwste album te kopen *
* **VAN EILANDJES EN MENSEN** *
* **NU VERKRIJGBAAR!** *
* * * * *

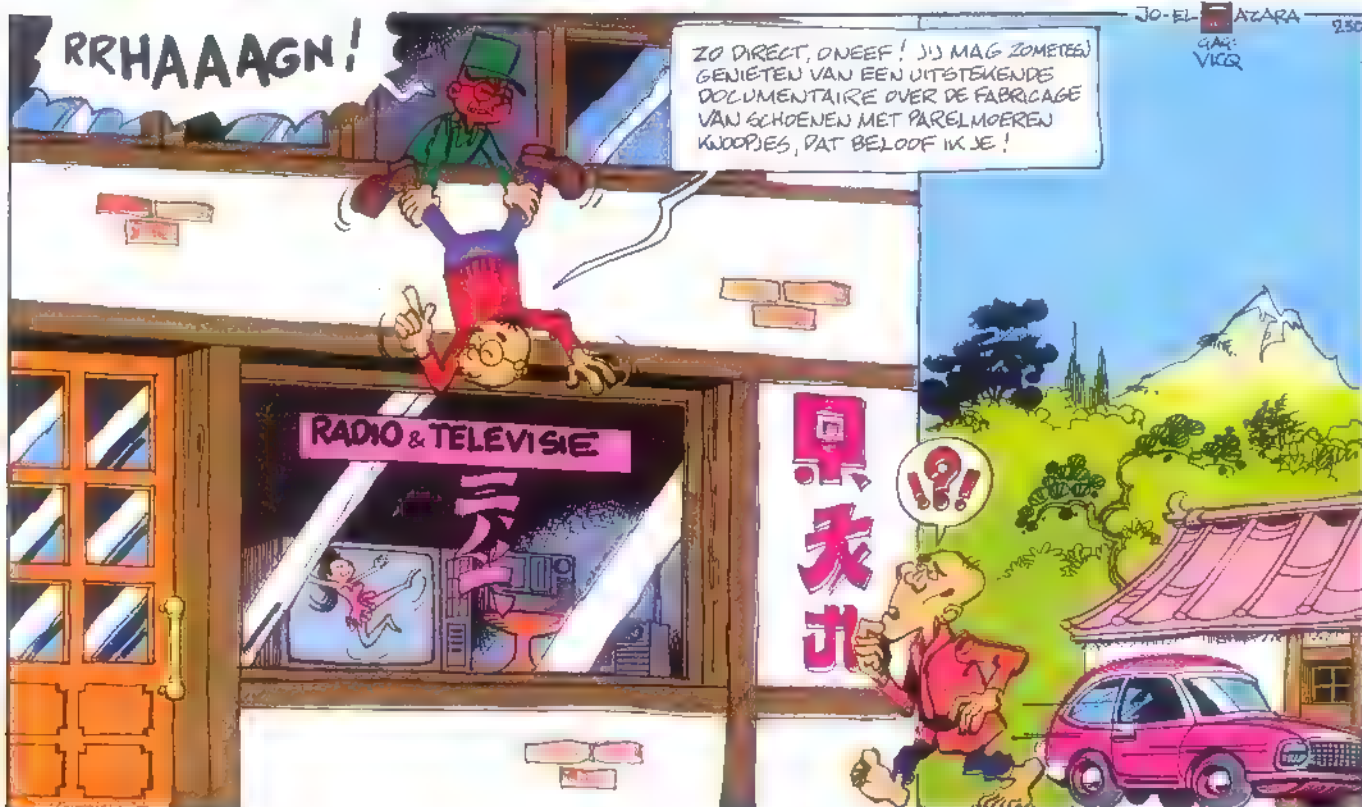

TAKA TAKATA

DOOR JO-EL AZARA SCENARIO VICK

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
DE KAMELEOSCAAF
NU VERKRIJGBAAR!

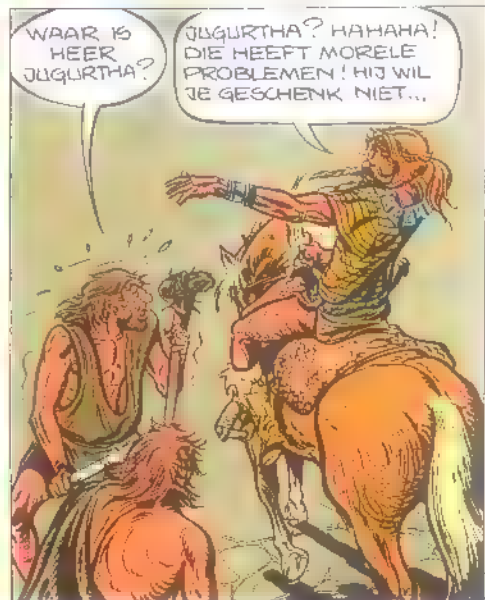
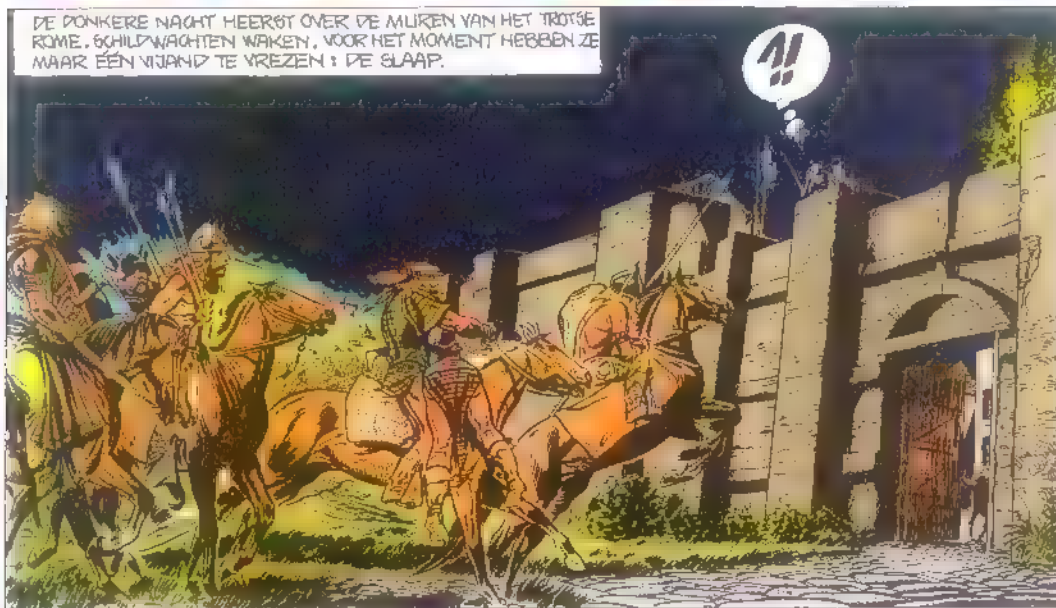

JUGURTHA

FRANZ
J.-L. VERNAL

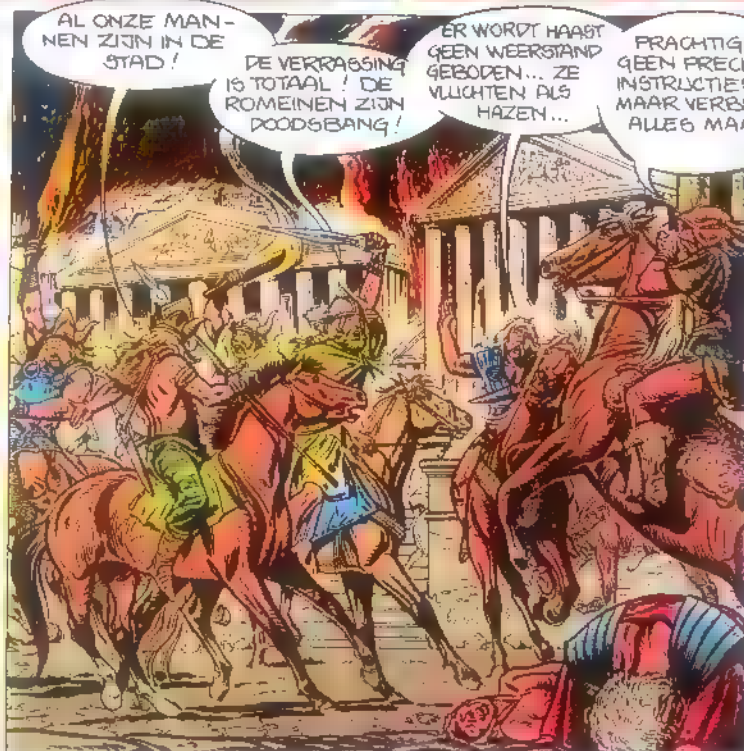
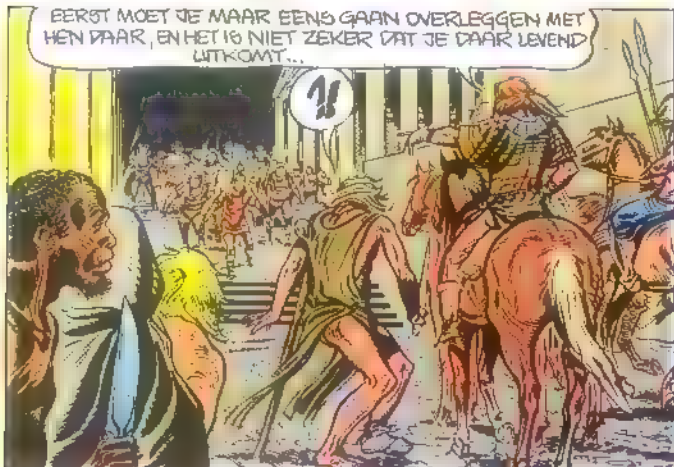
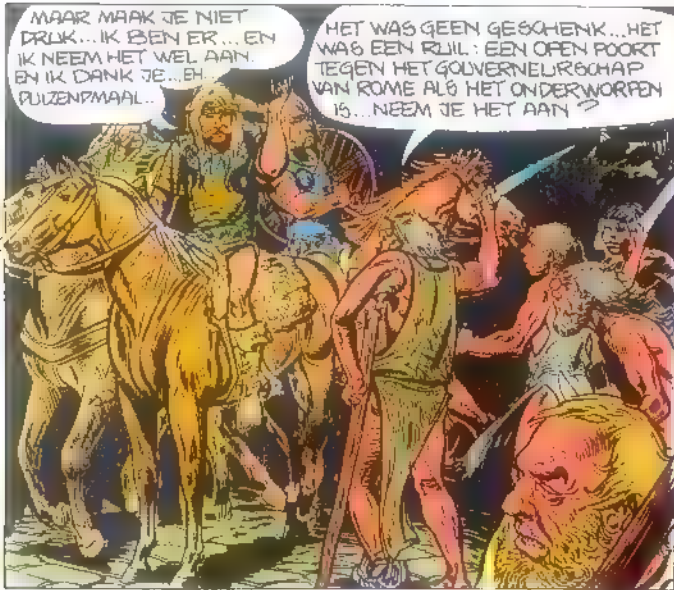
DE DONKERE NACHT HEERST OVER DE MUREN VAN HET TROTSE ROME. SCHILDWACHTEN WAKEN, VOOR HET MOMENT HEBBEN ZE MAAR EEN VIJAND TE VREZEN: DE SLAAP.

DE OORLOG VAN DE 7 HEUVELS

DE VERWOESTING VAN ROME

ZE
ZIJN
BINNEN.

NU VECHTEN
ZE IN
DE STRATEN
...

ZE
STEKEN
ALLES IN
BRAND!

JA, ROME BRANDT...
EEN GROTE STAD... DIE
ZAL LANG BRANDEN.

EN WAT
DOEN
WIJ?

ZIJN WIJ
GEKOMEN OM
NAAR HET
SCHOUWSPEL TE
KIJKEN?

NOW
JUGURTHA,
WAT ZIJN JE
BEVELEN?

MIJN
BEVELEN?

TOEN ZE HET GEBOHREELJW HOOR-
DEN EN DE BRAND ZAGEN EN
BANG WAREN VERGETEN TE WORDEN,
HEBBEN DE MANNEN VAN DE BOTEN
ZOJUIST DE MUREN AAN DE NOORD-
ZIJDE AANGEVALLEN... ZE ZEGE-
VIEREN...

GEEN
BEVELEN...
HET NOOD-
LOT...

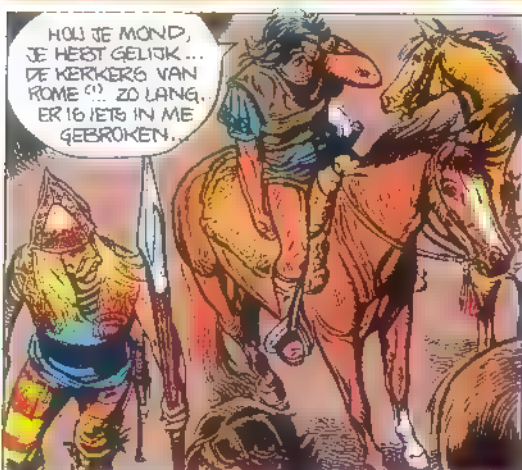
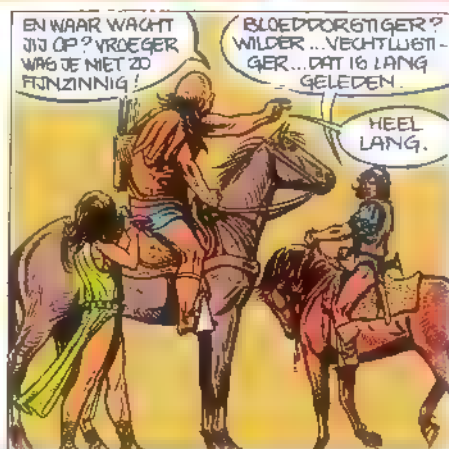
VOOR-
UIT!

**TEENAGER
KARTING**

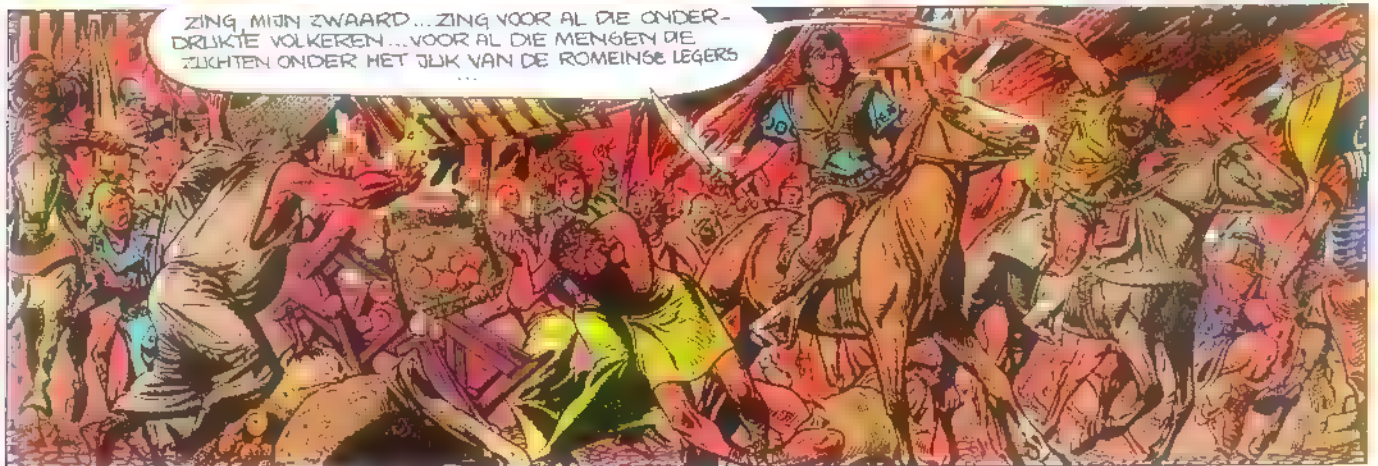
DEZE BON TWEE EXTRA-GRATIS RONDJES
WAARD OP DE TEENAGER KARTING VAN HET ZOUTE

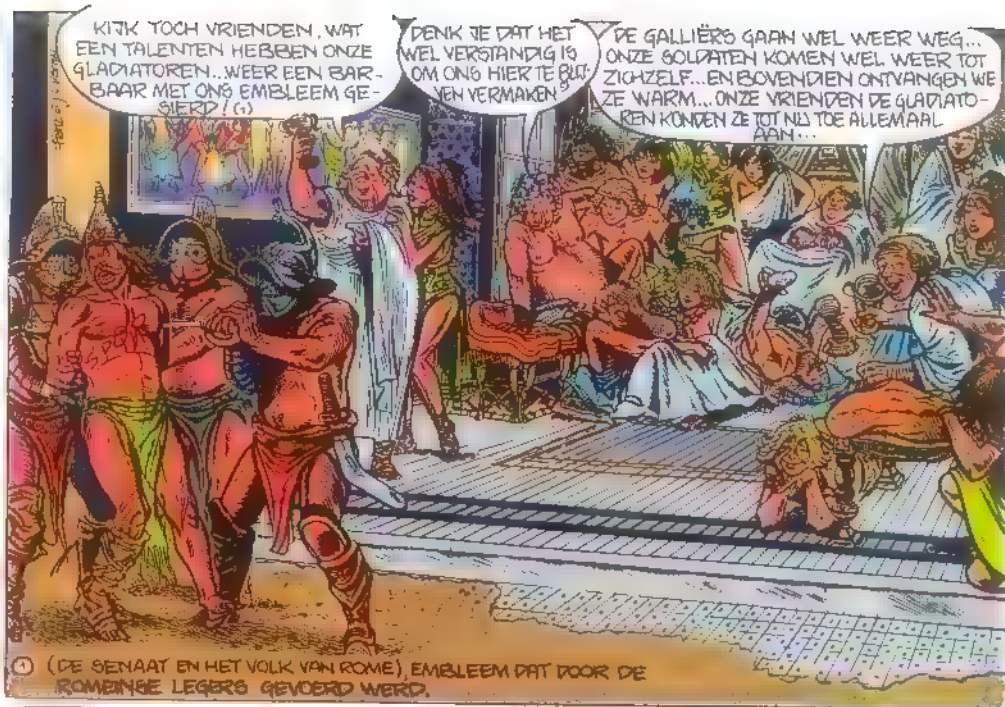

97 ZIE: DE NACHT VAN DE SCHORPIOENEN.

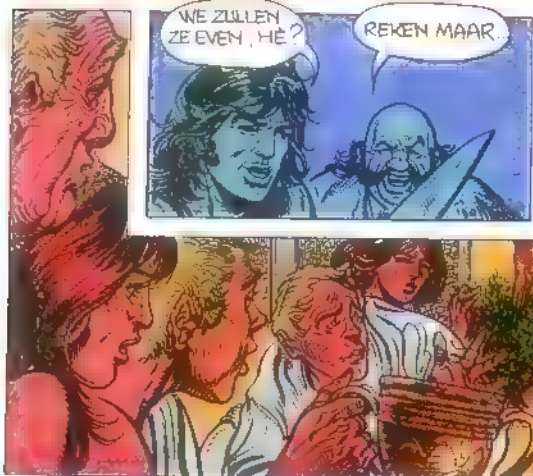

KIJK TOCH VRIENDEN, WAT EEN TALENTEN HEBBEN ONZE GLADIATOREN... WEER EEN BARBAAR MET ONS EMBLEEM GESIERD! (G)

DENK JE DAT HET WEL VERSTANDIG IS OM ONG HIER TE BUITEN VERMAKEN?

DE GALLIËRS GAAN WEL WEER WEG... ONZE GOLDATEN KOMEN WEL WEER TOT ZICHZELF... EN BOVENDIEN ONTVANGEN WIE ZE WARM... ONZE VRIENDEN DE GLADIATOREN KONDEN ZE TOT NIJ TOE ALLEMAAL AAN...

① (DE SENAAT EN HET VOLK VAN ROME), EMBLEEM DAT DOOR DE ROMEINSE LEIGERS GEVOERD WERD.

WE ZIJLEN ZE EVEN, HË?

REKEN MAAR.

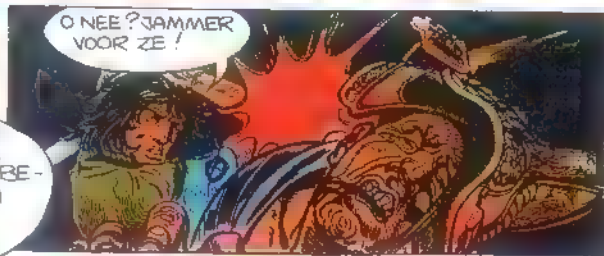

SLAVEN EN GLADIATOREN, JULLIE ZIJN VRIJ, ROME IS GEVALLEN...

IK ZE! JULLIE ZIJN VRIJ!

VERDOE GEEN TIJD... DIE KERELS BEGRIJPEN NIETS...

O NEE? JAMMER VOOR ZE!

EN NIJ DAT STELLETJE?

BEWAAK DIJ ZE MAAR, EN DE EERSTE DIE ZICH BEWEEGT GAAT ER AAN...

WAT GA JIJ
DOEN?

LIJ ZOEKEN OM
ZE OP TE HALEN...
SOMMIGE VAN ONZE
SCHEPEN HEBBEN
ROEIERS NODIG,
NIETWAAR?

GAAT LI ZO WEG,
HEER
JUGURTHA?

IK HEB HIER NIET
MEER TE DOEN. TROU-
WENS, DE EER VAN DE VAL
VAN ROME KOMT JOU TOE

DAT IS NIET WAAR HEER, LI
HEEST... IN IEDER GEVAL MOET IK
ME VERONTSCULDIGEN... IK WAS
WAT OPGEWONDEN EN...

PRAAT ER NIET
OVER...

WE NADEREN DE SCHEPEN.
IK HEB VERKENNERS VOORUIT
GESTUURD OM TE ZORGEN DAT
ALLES GEKEED IS OM AAN BOORD
TE GAAN...

IK GA MET DIT SCHIP...
KETEN ONZE GEVAN-
GENEN AAN DE BAN-
KEN VAST. IK ZAL DE REIS
MET HEN ALLEEN
MAKEN...

ALLEEN... DAT
IS ONMOGELIJK...
JE BENT GEK...

SLECHTE VOOR-
GELLINGEN HEB-
BEN ME EEN EL-
LENDIGE TOEKOMST
BELOEFD... IK WIL
NIEMAND DAARIN
MEEGLEFEN...
CHABRIAS, JIJ GAAT
MET LIERN...

GEEN
GPR-
KE
VAN
...

HET
SPIJT ME... HET
MOET...

BEKOMMER JE OM
HEM... VERZORG HEH...
EN HET MEISJE
VANIA... DE KLEINE
TOVENARES...

GOED HEER!
NIET GEZIEH
... ZE IS
WEG!

ALS ZE ME OP HET
BLAND NIET TERUG
ZIEH, ZEG DAN TEGEN
SVANNEE... NEE... ZEG
MAAR NIET...

EINDE

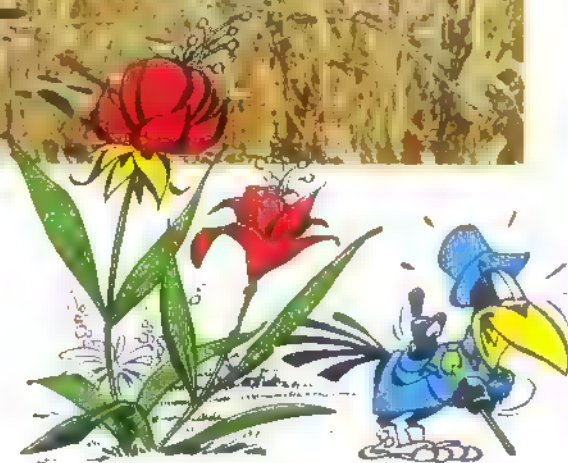

BLOEMEN in de ZOMER ZON!

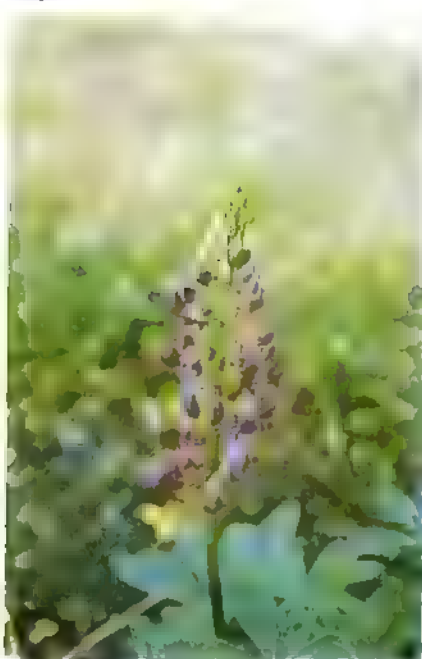

«Wat is er, uitgezonderd Venus zelf, mooier op aarde dan een bloem, of wat is er wezenlijker dan een plant? De werkelijke schoot van alle menselijk leven is het smaragden tapijt dat de aarde bedekt. Zonder groene planten kunnen we niet ademen, niet eten. Aan de onderkant van ieder blad is een miljoen kleine mondjes bezig koolzuurgas op te nemen en zuurstof af te scheiden. Alles bij elkaar zijn er zo'n vijftienzeventig miljoen vierkante kilometer aan bladgroen bezig met het proces van de fotosynthese: zuurstof en voedsel voor mensen en dieren maken». («Het geheime leven der planten» van Peter Tomkins en Christopher Bird).

Lupine

TUINEN IN DE OUDHEID

We kunnen de bomen, de planten en de bloemen doodgewoon niet missen en het zou goed zijn ons daar over te bezinnen eer het te laat is... «God schiep de Hof van Eden en plaatste er de mens in», zo staat het in de Bijbel en in hun steenwoestijnen van heden, kunnen de stedelingen nog dromen van dat heerlijke oord: «het Aards Paradijs». Het heerlijke ervan was o.a. dat mens, dier en plant in harmonie en vrede leefden. Het woord «Paradijs» was al in de verre Oudheid bekend en men be-

doelde er de Perzische tuinen mee. De alleroudste tuinen werden aangelegd in Mesopotamië, zowat 3000 jaar voor onze tijdrekening. Maar ook in het Egypte van de farao's waren er tuinen voorzien van een vernuftig bevoeiingssysteem. Ramses III liet in zijn rijk vijfthonderd veertien heilige tuinen aanleggen, want aanvankelijk waren de tuinen de goden gewijd. Hier groeiden dadelpalmen, vijgebomen, sierstruiken enz. In het midden grote vijvers met riet, papyrusplanten en natuurlijk ook de prachtige waterlelie die lotusbloem heet en «de bloem des levens» wordt genoemd. Rond de tuinen brede lanen en een muur begroeid met wijn-gaardranken.

De palmboom werd zowel in Mesopotamië als in Egypte beschouwd als de «levensboom» en wie hem omhakte werd met de dood gestraft.

DE HANGENDE TUINEN VAN BABYLON

Beroemd zijn de hangende tuinen van Babylon, die immers tot de zeven wereldwonderen gerekend worden. Volgens de legende werden ze aangelegd door een mooie koningin van geheimzinnige afkomst, Semiramis genoemd. Semiramis betekent «duif». In werkelijkheid liet koning Nebukadnezar ze aanleggen voor zijn vrouw, die afkomstig was uit Medië en heimwee had naar de groene bergen en bossen van haar geboorteland.

De tuinen waren terrasvormig aangelegd en schenen tussen hemel en aarde te hangen. Er waren, naast

palmbomen ook abrikoos en perzikbomen, sierheesters en bloemen. Het water werd uit de Eufraat opgepompt en bij de terrassen gebracht in vele, vele kleine bekertjes die aan lange kettingen hingen.

LUSTHOF EN MOESTUIN

Tien eeuwen voor onze tijdrekening vinden we in Egypte de lusthof met vele bloemenperken en ook een wijngaard. We zien ook III de moestuinen met erwten (jawel!) bonen, linzen, prei, verschillende koolsoorten, radijs en sla. En verder de onmisbare specerijen zoals komijn, anijs en koriander. Ook had men al lang de geneeskrachtige en de giftige uitwerking van sommige planten en kruiden ontdekt.

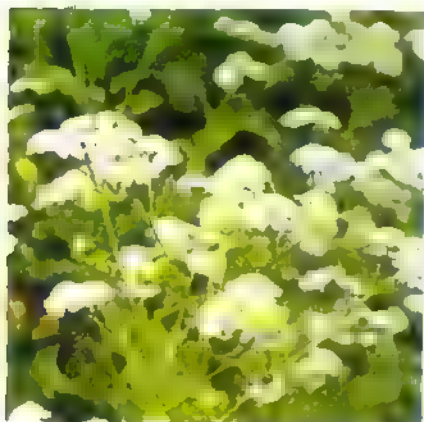
We zouden nog lang kunnen vertellen over de tuinen uit de Oudheid, de tuinen bij de Grieken en vooral bij de Arabieren. En heelwat zou er te zeggen zijn over de tuinen van Chinezen en Japanners. Maar laten we nu een grote sprong maken in de tijd en naar het Westen toe... We weten daar nog maar weinig over! We weten zelfs niet veel over de grote tuinen die Karel de Grote bij zijn paleis te Aken had!

In het Roelandslied wordt verteld, dat de keizer zijn gouden troon onder een den liet plaatsen, dicht bij een eglantier. In Middeleeuwse heldendichten houden de koningen hofraad in boomgaarden.

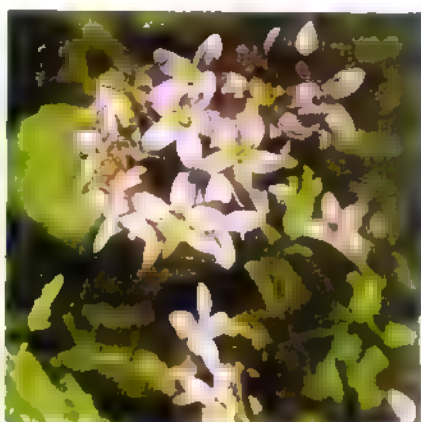
Vele vrouwen dragen in die tijd de namen van bloemen: Rose, Violette, Flora. (Denk even aan de Ballade van Floris en de Blancefloer.)

IN DE MIDDELEEUWEN

was de hovenierskunst vooral een zaak van de kloosters. De kloosters hadden boomgaarden, moestuinen, specerijen en de monniken kenden de geheimen van alle kruiden. De Kruisvaarders hadden uit het Oosten tal van nieuwe planten en bloemen meegebracht, maar de meest beminde van alle bloemen was de ROOS. En is de roos niet de allermooiste? Tuinen van kloosters en abdijen en ook van rijke heren worden beschreven, maar sommige schrijvers uit de Middeleeuwen vertellen ons van de «betoverde tuinen», de «doolhof». Op sommige miniaturen uit de 15^e eeuw zien we de «rozentuin» of «minnehof». Oude misboeken zijn versierd met bloemen, vruchten, groenten. De heilige maagd wordt vaak met het Kind afgebeeld op een bloementapijt: korenbloemen, rozen, bornagie (lichtblauw, een pijnstillend kruid) e.a.

Margrietten in de wel...

De mooiste ruikers vindt je in de natuur...

De decoratieve distelbloem

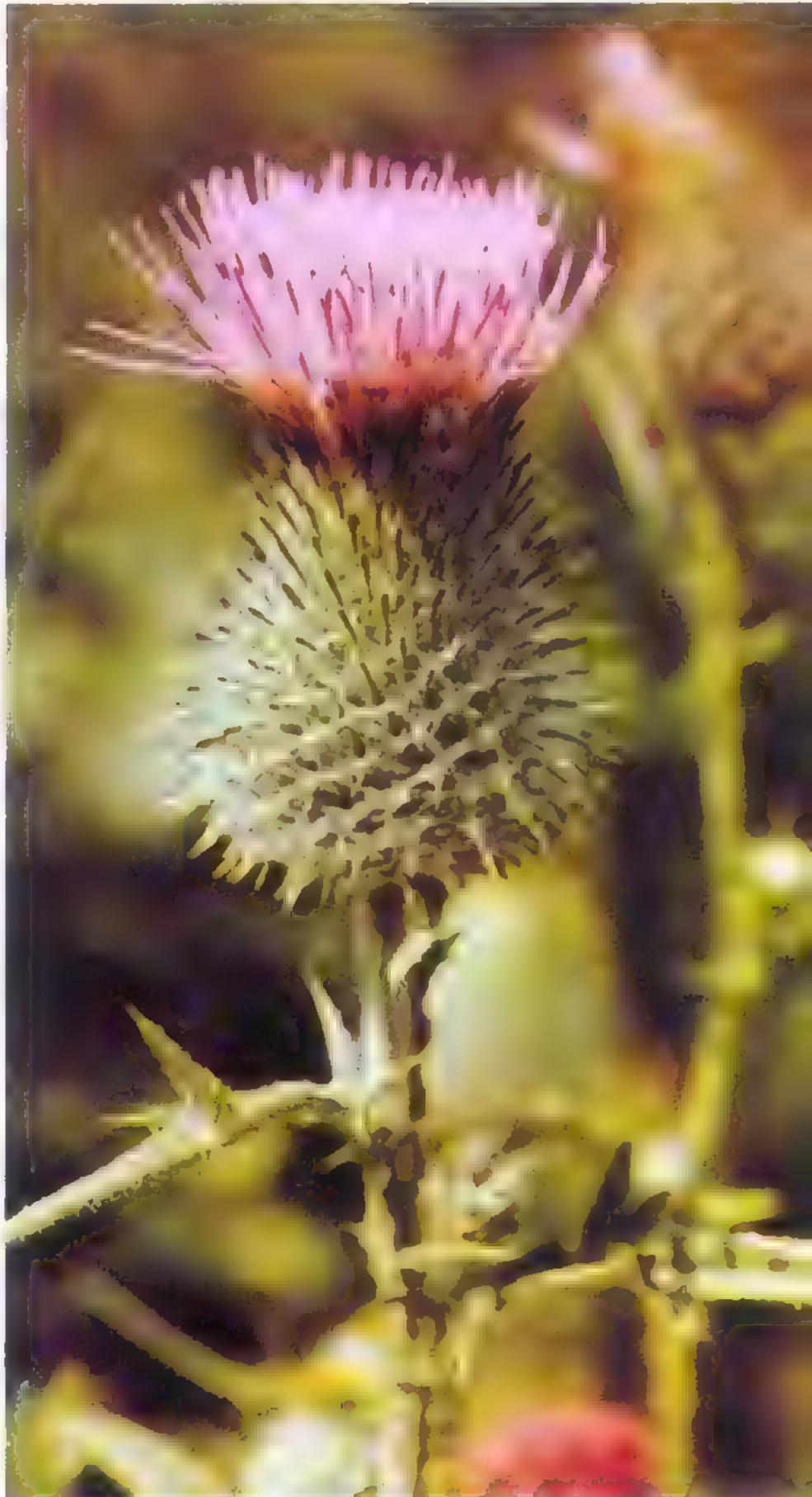
De jonkvrouwen (steeds in de sagen en gedichten) droomden bij een takje hazelaar en geurig kamperfoelie... Tegen de Renaissance werd het aantal bekende plantensoorten uitgebreid en pas in de zeventiende eeuw (tulpen!) werd er serieus aan het kweken van nieuwe varianten gewerkt. In die tijd ook ontstaat de mode van de 'Franse tuin', de strak geometrisch aangelegde tuin met feilloos geschoren hagen en kaarsrechte paden, zoals men ze in Versailles kan bewonderen. Europa wordt overspoeld door vreemde soorten uit alle windstreken, en de enorme variëteit aan kleuren, vormen en geuren verandert en verrijkt het beeld van de Europese tuinen. En daar plukken wij nog steeds de vruchten van — zij het soms op een andere manier dan bedoeld werd: wie weet er bijvoorbeeld dat de aardappel aanvankelijk werd gekweekt voor zijn mooie witte bloemen?...

HENDRIK VIII WILDE DE MOOISTE TUIN!

Door de Rozenoorlogen in de late Middeleeuwen werden in Engeland vele kastelen en tuinen in as gelegd! Hendrik VIII vindt dat hij met de bescheiden tuinen van zijn voorgangers geen genoeg kan nemen en laat een prachtig park ontwerpen dat «Zonder Weerga» heet. Er moesten vele rechtlijnige grasperken zijn die de Engelsen «bowling-green» heetten, want toen al waren ze verzot op allerlei balspelen op het gras! In de Engelse tuinen zien we, naast prachtige ook grappige dingen: groten met op het plafond de zon, de maan, vele sterren en een fontein! Jawel tegen het plafond van de namaakgrotten ontsprongen vaak fonteinen! We zien ook vele prieeltjes maar vaak ook prachtig beeldhouwwerk, temidden de natuur neergezet. Enig waren heel zeker de mooie en statige lindenlanen.

SCHILDERS EN PLANTKUNDIGEN

In de Renaissance hebben vele Vlamingen en Duitsers het hunne bijgedragen tot de vernieuwing van de Middeleeuwse tuin. Sommige vernieuwingen hielden stand tot in de 17^e eeuw en zo heeft Rubens een portret van Isabella Brant gemaakt waar ze poseert voor een bosje rozenstruiken, net zoals de Madonna's uit de 15^e eeuw. Vele schilders uit die tijd geven in hun werk een goed beeld van de tuinen. In Frankfurt specialiseert men zich in

bolplanten, terwijl men in Neurenberg agaven, hibiscus en gentiaan-soorten kweekt. In Breslau kweekt men amandel-citroen-en laurierbomen. Overal bouwt men oranjeleën en in Nederland en België ziet men de eerste kassen voor exotische planten verschijnen.

HUN HERKOMST...

Vele van de bomen, planten en bloemen die we nu hebben en nog altijd kweken zijn afkomstig uit Azië en Amerika.

Uit Damascus kwam de roos, de gekweekte anjelier en de muurbloem. Later kwamen uit het Oosten de tulp (Turkije), de donkere iris, de ranonkel. De pioenroos komt uit Siberië maar werd lang in China gekweekt. De anemoon komt ook uit China, terwijl de margrietten, chrysanten, blauwe regen en gardenia uit Japan komen. De appelboom kwam al van oudsher overal in Europa in het wild voor, maar de perzikboom

kregen we uit China. Kastanjeboom en hazelaar zijn altijd inheems geweest, maar de amandelboom komt uit Iran.

De eerste bloemen die uit Amerika naar Europa werden gebracht waren de Oost-Indische kers, de balsamien en de St. Jacobslelie. Uit Zuid-Amerika kregen we de tabaksplant, de aardappel, citrusvruchten, kommers en de dahlia, die oorspronkelijk een voedingsplant is geweest!

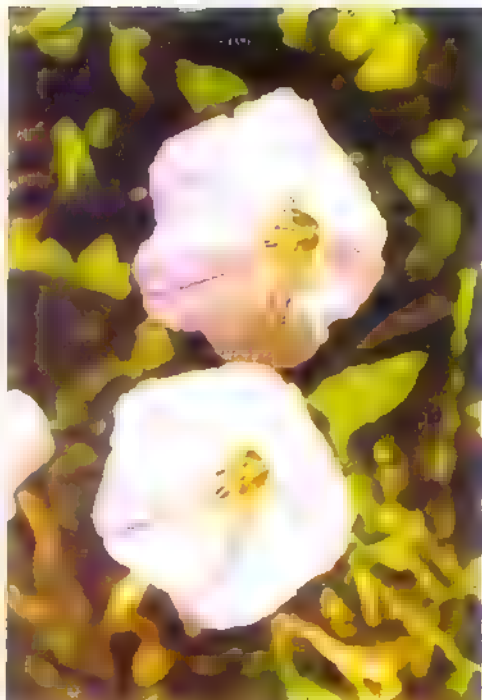
Uit Zuid-Amerika kregen we ook de tomaat, de Spaanse peper en de rode salvia, de heliotroop, de bougainvillea. Uit Noord-Amerika kwam de zonnebloem, de aster, de daglelie en de aardbeiplant. Uit Zuid-Afrika de aronskelk, de strelitzia, de fuchsia, de gladiol en vele heidesoorten. De sering komt uit het Oosten, net als de gouden regen en de forsythia.

WIST-JE

... dat de eerste broeikas werd gebouwd in de tuin van Versailles om een klein koffieboompje te beschermen, dat de burgemeester van Amsterdam had ten geschenke gegeven aan Lodewijk XIV?

En dat boompje is het begin geworden van de koffieplantages op de (toenmalige) Franse Antillen.

Foto's: Free Press Belgium

De moole winde

Drink

Kinley

GEDEP. MERK

ALLO, VRIENDEN!

VOLGENDE WEEK, EEN
FAN-TAS-TISCH GESCHENK VAN DE
MAAND VOOR
**1000 PIJLSNELLE
LEZERS!**

RODDOOG

GORDON BESS

VANAVOND VALLEN WE AAN, MANNEN!

WACHT EENS EVEN... IK DACHT DAT INDIANEN NOOIT 'S AVONDS AANVIELEN?

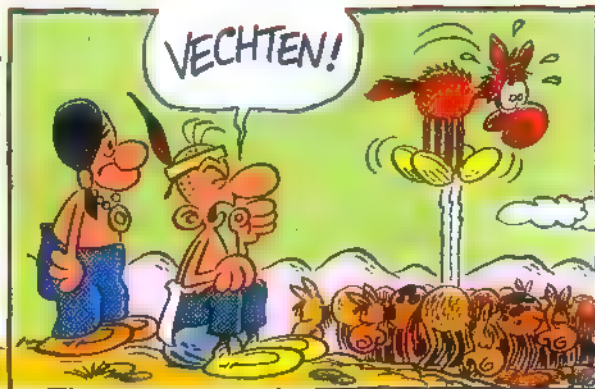
DAT IS IN DE WINTER, SUKKEL, ALS ER FATSJOENLIJKE PROGRAMMA'S OP DE TV ZIJN!

IK MOET HET PAARD VAN HET OPPERHOOFD OP-
HALEN.
EN!?

HOE WEEET IK NOU WELKE DAT IS?
HEEL GEMAKKE-
LIJK!

VECHTEN!

KIJK! EEN KAAAL-
KOPADELAAR!

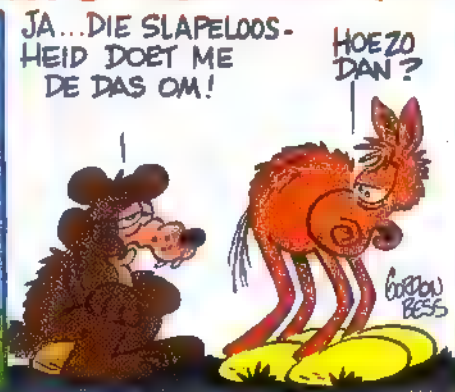
**WHAP
CRUNCH
SMACK!
PUNCH**

ZE ZIJN HEEL GEVOE-
LIG OP DAT PUNT,
ZIE JE!

GOH, WAT ZIE JIJ ER SLECHT UIT!

JA... DIE SLAPELOOS-
HEID DOET ME DE DAS OM!

HOE ZO DAN?

KWEENIE... IK HEB DE HELE WINTER LIGGEN WOELLEN!

© Opera Mundi KFS

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!

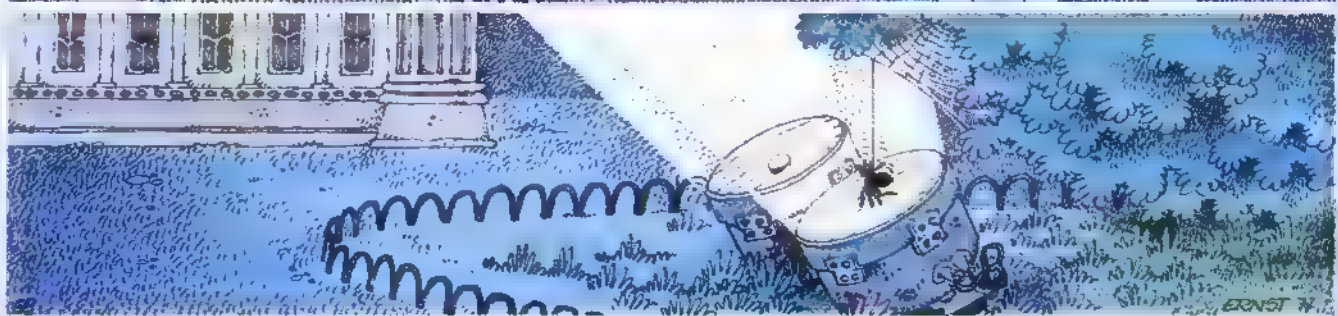
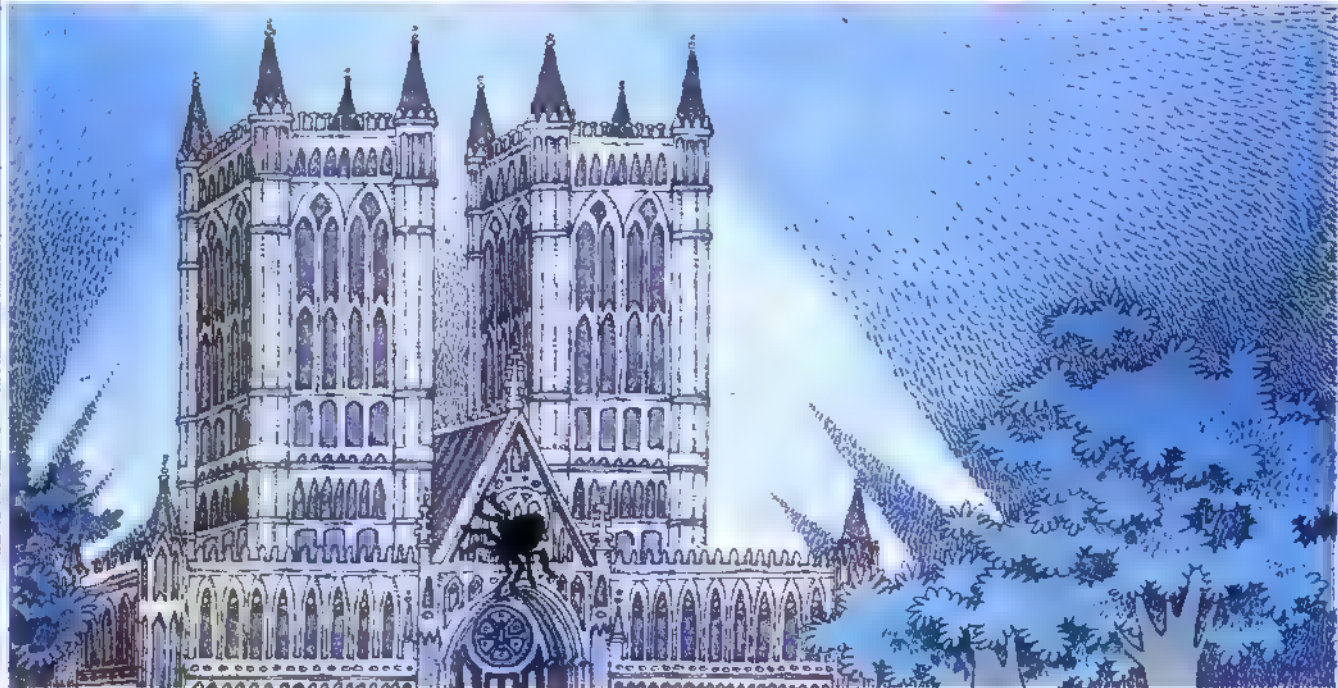
ROODOOG
NU VERKRIJGBAAR!

© Opera Mundi K.F.S.

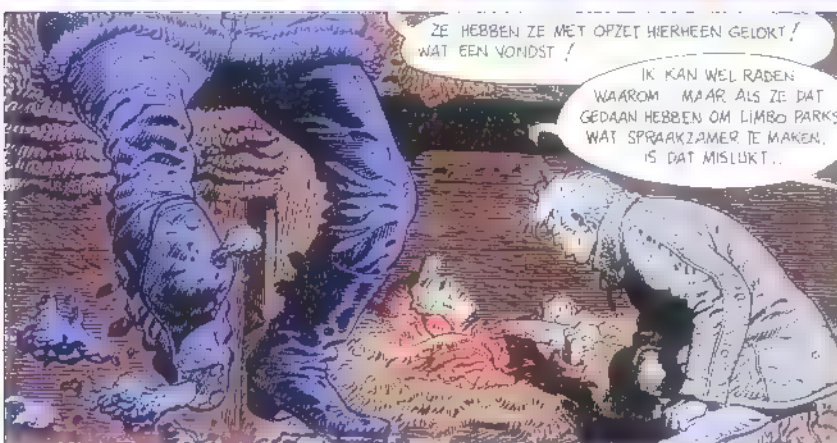
EEN KNIPOOGJE van ERNST

BERNARD PRINCE

Barney en Bernard, opgesloten in het ruim van de Mary-Novembre, slaan erin de weg naar een «relatieve» vrijheid te vinden..

DE ARTSEN OP DE SLAGVELDEN HEBBEN DIE SYMPTOMEN ALTIJD DIRECT HERKENEND: TOTALE SCHOK TEN GEVOLGE VAN ONGECONTROLEERDE PANIEK. TENZIJ HIJ DIRECT NAAR HET ZIEKENHUIS GAAT, IS LIMBO PARKS EEN LEVENDE DODE!

HERMANN
GREG

DE NARRENHAVEN

HEB JE GEZIEN WAAR AL DIE
BEESTJES INGENUÏCHT ZIJN? BRRR!
HET IDEE DAT WIJ ZE TEGEN Zouden ZIJN
GEKOMEN TOEN WE DAAR AAN HET
KRIJVEN WAREN...

ZO, BESTE KEREL, ZO... IK LOOP NIET DIRECT OVER
VAN SYMPATHIE VOOR JE, MAAR IN DEZE STAAT HOEF JE
NIET BANG VOOR ONS TE ZIJN...

MAAR INTUSSEN ZITTEN WE NU GEWOON IN EEN
ANDERE CEL. WE KUNNEN DIE BUIS NIET MEER IN
MET AL DIE RATTEN... DUS WE ZULLEN DOOR DE
DEUR NAAR BUITEN MOETEN!

STIEVIG SPUL... ALS WE EEN OF TWEE LITER NITROGLYCE-
RINE HADDEN... VOOR DIT KWISJE IS HET BESLAG
ONDER MIJN SCHOENEN TOCH ECHT TE
KLEIN...

ZE WILDEN PARKS DWINGEN OM TE PRATEN...
ZE WACHTEN DUS TOT HIJ OM GENADE
VRAAGT. NOU, DAT GAAT HIJ DOEN...

HOUD OP! IK
ZAL HET ZEGGEN!
KOM TERUG!
HAAL DIE BEES-
TEN WEG!

...IK ZAL SPREKEN!
HAAL ME HIER UIT!

AH! IK
SNAP HET!...

...ALS ZE NIET MET Z'N TIENEN
KOMEN, ALS ZE NOG NIET ONTDEKT
HEBBEN DAT WE ONTSNAPT ZIJN, ALS
ZE JE SIEM NIET HERKENDE HEBBEN EN
ALS WE BOFFEN, DAN HEBBEN WE
OP Z'N MINST EEN KANS VAN EEN
OP DUIZEND DAT HET LUKT.
SCHITTEREND!

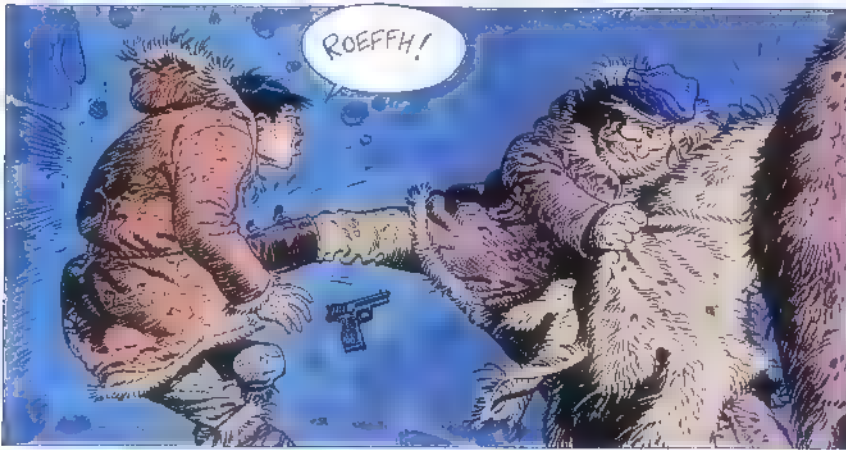
IK ZAL SPREKEN!

HIJ HEEFT HET NOG GEEN UUR VOLGEHOUDEN!
MET DEZE METHODES KAN RAGGS DE PAUS ZELF
LATEN BEKENNEN DAT HIJ DE GROOTSTE ALLER
ZONDAARS IS. AH! AH! AH!

WE KOMEN ERAAN, KERELTJE.
IK HOOR... HÉ! WAT...

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen
DE NEVELBURCHT
NU VERKRIJGBAAR!

wordt vervolgd

Nou moe! Het stuk
hout en het touw zijn
verbrand!... wat
verschrikkelijk!...

Ja vreselijk, want alles
daar beneden moet
verkoold zijn!

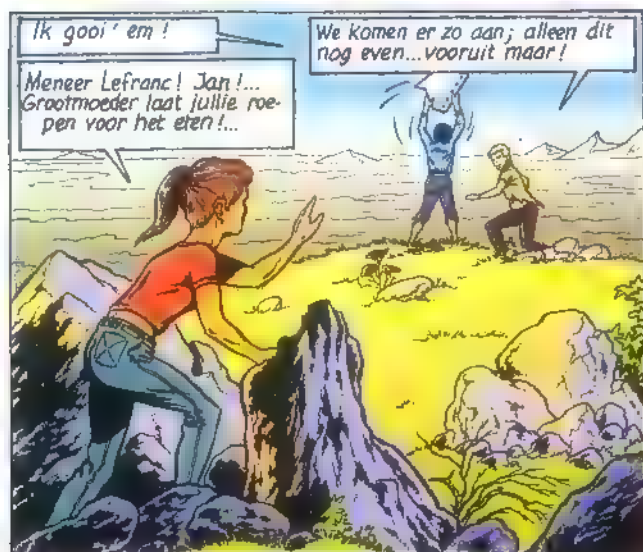
Als we eens metaal pro-
beerden?... Ik ga een
stuk van het vliegtuig
halen.

Even later...

Ziezo! Dit is groot
genoeg

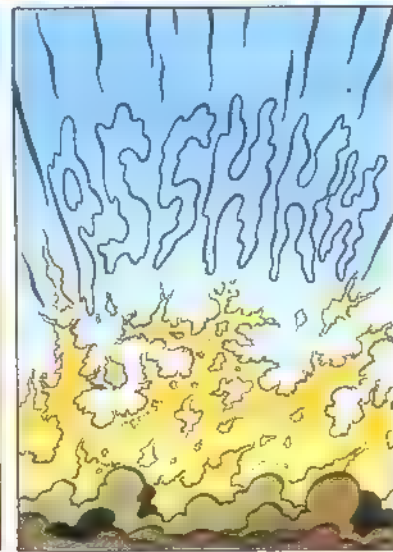
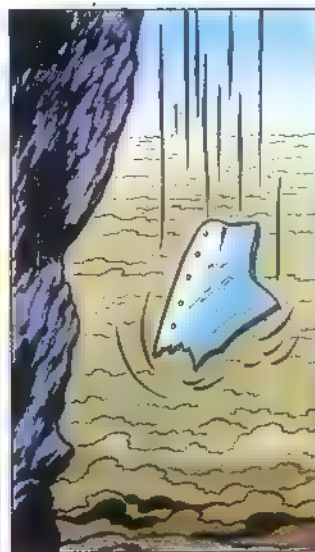
En de zon blijft maar
schijnen!

Ik gooi 'em!

Meneer Lefranc! Jan!...
Grootmoeder laat jullie roe-
pen voor het eten!...

We komen er zo aan; alleen dit
nog even...vooruit maar!

Even later komt het drietal met sombere
gezichten binnen.

Vlug een beetje! Het
eten wordt koud!

Nou, hebben jullie geen trek?...

Na wat we zoëven hebben
gezien, hebben we geen
honger meer!

Ik begrijp het! Toch zouden jullie gebruik moeten
maken van de ze kans op een echte maaltijd...Dat kan
veranderen als we moeten vluchten, daar, de diepte in.

De poorten van de hel

En hij is een meesterschijde bewijzen het is en Guy Lefranc wil weten hoe - die daar gevonden wordt uit - waar - hij verklaart komt

Waarom zegt u dat oma? Ze hebben vandaag al zoveel meegemaakt!

Zeker! Maar ze hebben ook het geluk gehad om gespaard te worden voor een ramp zonder weerga.

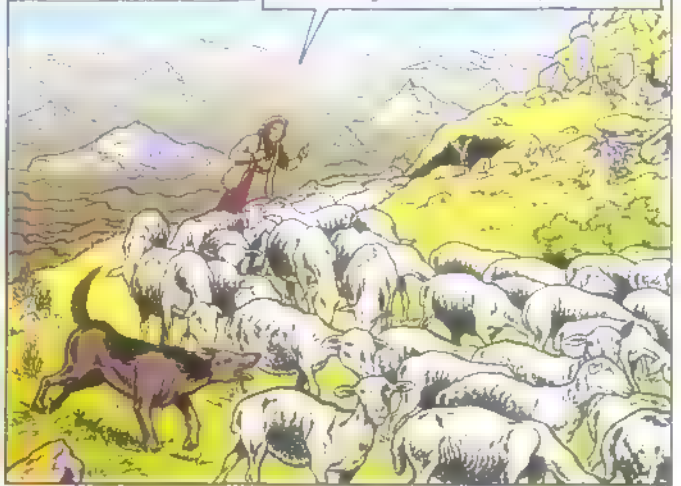

Maar genoeg gepraat nu! Er is nog een hoop werk te doen. Brengen jullie het proviand naar de grotten, dan kan ik de schapen uithalen. Lisa wijst jullie de weg.

En een kwartier later...

Naar de heide van de vier winden Roby. Houd ze bij elkaar... Vooruit, brave hond.

En een groot deel van de dag zijn Lefranc en de twee jongelui bezig met het stouwen van proviand diep onder het huisje.

En als de dag ten einde loopt, brengt de hond de trage blaten de kudde terug en dwingt ze de ondergrondse schuilplaats.

Roby is terug met de schapen.

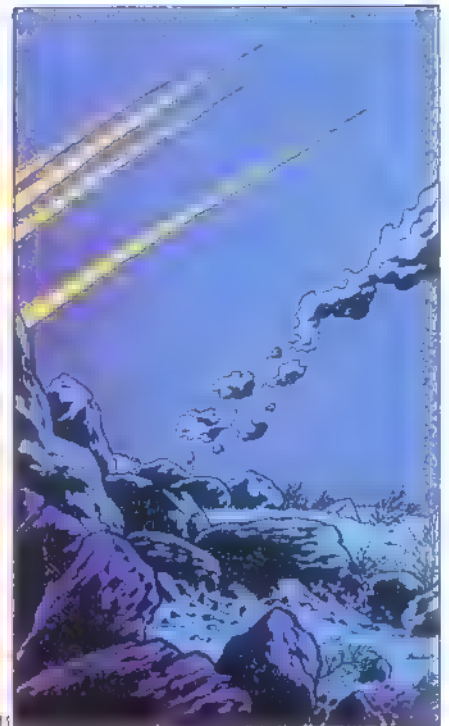
Uw man had een uitstekend scheermes hoor! Franchig! Ik hoef alleen nog maar het water weg te gooien en dan.

NEE!... Pak alles mee en blaas de lampen uit, vlug!

Lisa, help eens het vuur uit te maken... opschieten!...

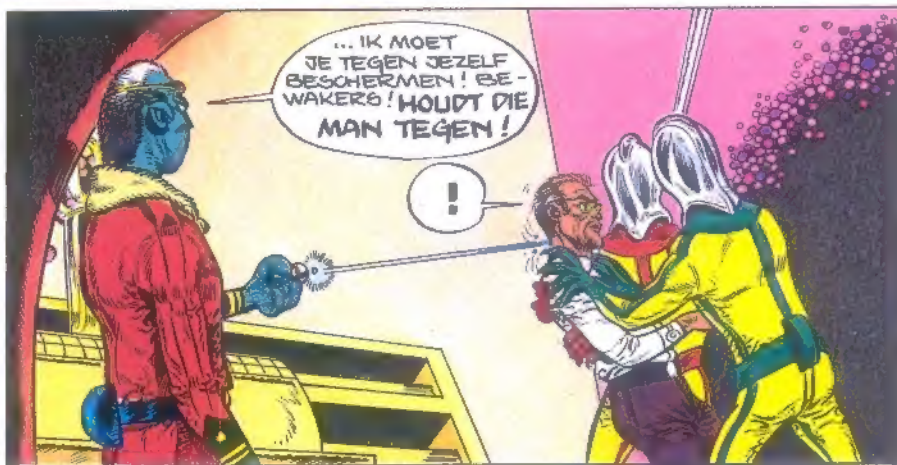
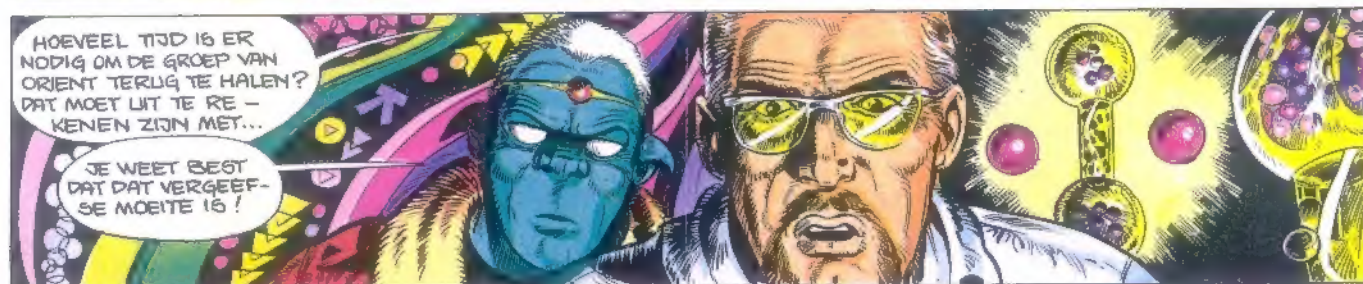
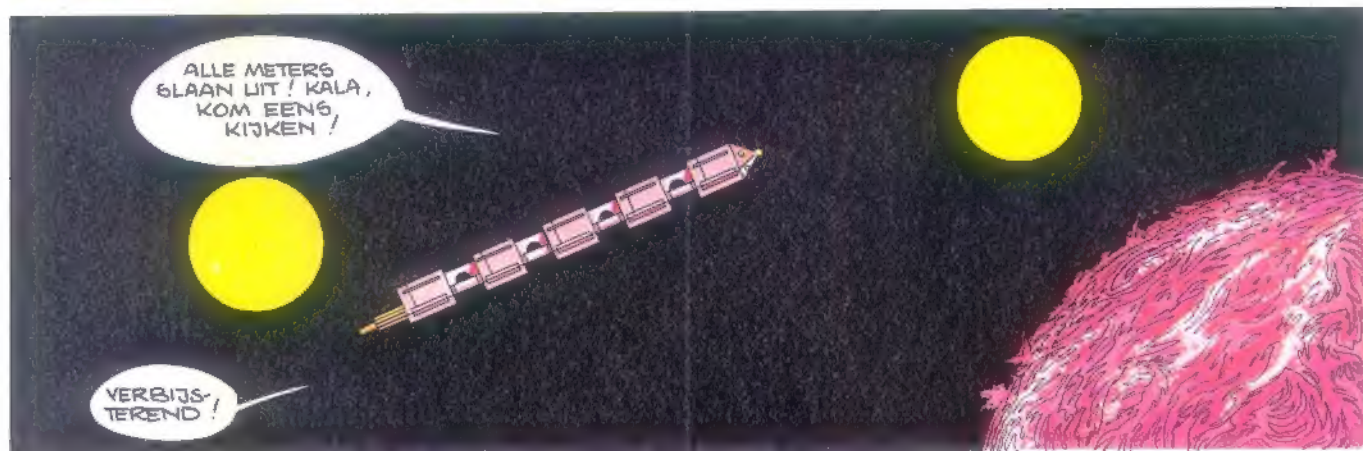
wordt vervolgd

LUC ORIENT

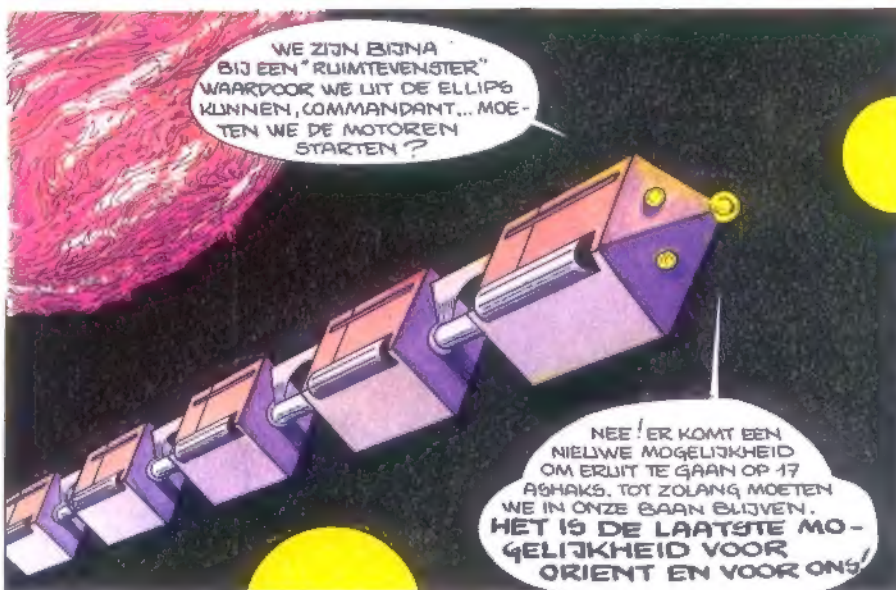
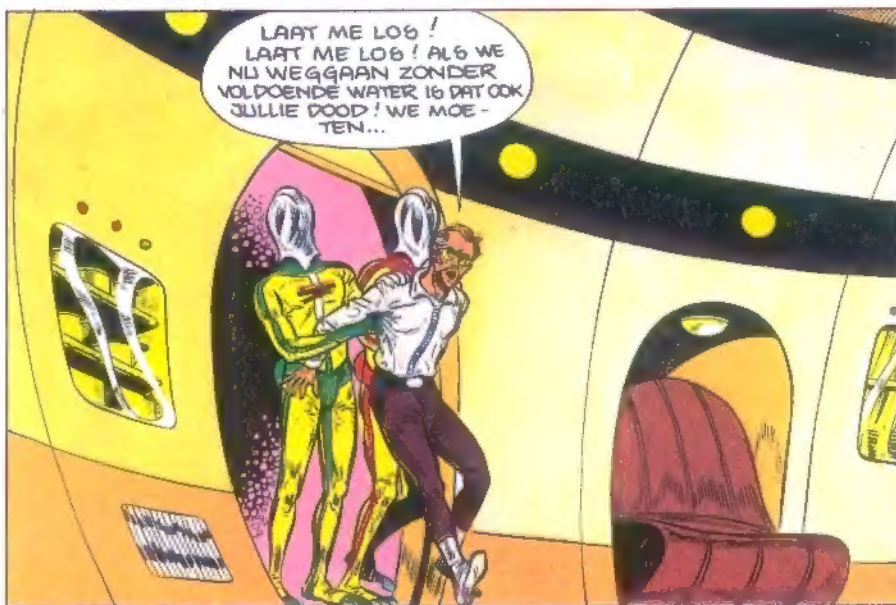
E. PAAPE
GREG

De menselijke wezens vertellen Luc Orient en Gaspard, dat men aan de oppervlakte van Roebak niet kan leven als het seizoen van de bliksems aanbreekt en het vast al te laat is om hun vrienden in het ruimteschip nog te bereiken...

Het aanbeeld van de bliksem

*****
* Vergeet vooral niet *
* mijn nieuwste album te kopen! *
* **DE KRISTALPOORT** *
* **NU VERKRIJGBAAR!** *
*****

ROBIN HOED

TURK - DEGROOT

Vergeet vooral niet mijn nieuwste album te kopen!
ZEG HET MET EEN GEIN
NU VERKRIJGBAAR!

